

רשימת לוחות - ממשל תאגידי

246	פירוט היקף התשלומים למבקרת הפנימית הראשית ורכיביהם	1
249	שכר רואי החשבון המבקרים	2
250	שכר נושאי משרה בכירה	3
257	ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק	4
262	תרשים חברות מוחזקות עיקריות של הבנק	5
264	המבנה הארגוני של הבנק	6
263	רכוש קבוע	7
265	נתונים לגבי מצבת כח האדם בקבוצה	8
265	נתונים לגבי מצבת כח האדם בקבוצה לפי מגזרי פעילות	9
281	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית	10
285	נספח 2 - דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב תקופתי	11
286	נספח 3 - דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון בשנים 2016-2017 - מידע רב רבעוני	12
287	נספח 4 - מאזן מאוחד - מידע רב תקופתי	13
287	נספח 5 - מאזן מאוחד לסוף כל רבעון בשנים 2016-2017 - מידע רב רבעוני	14

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח השנתי

ממשל תאגידי

236	חברי הדירקטוריון
240	דיווח על דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית
241	מינויים ופרישות
242	חברי ההנהלה הבכירה ותחומי אחריותם
245	גילוי בדבר המבקר הפנימי
247	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
249	שכר רואי החשבון המבקרים
250	שכר נושאי משרה בכירה
254	עסקאות עם בעלי עניין
258	פרטים על בעלי השליטה בבנק
260	מעורבות ותרומה לקהילה

חברי הדיקטוריון

גב' ארית איזקסון

מר צדיק בינו

מר דוד אסיא

גב' פנינה ביטרמן-כהן

מר גיל בינו

מר זאב בן אשר

מר דב גולדפריינד

מר יוסף הורביץ

גב' דליה לב

מר יעקב סיט

מר אילן (אילון) עייש

מר מנחם ענבר

מר דניאל פורמן

פרטים אודות הדירקטורים של התאגיד בהתאם להוראות הדיווח לציבור (630) של בנק ישראל בנושא דוח הדירקטוריון

שם הדירקטור: גב' אירית איזקסון

יו"ר הדירקטוריון של הבנק מיום 1.1.2017.

מכהנת כחברה בחבר הנאמנים של אוניברסיטת בן גוריון בנגב.

מכהנת כיו"ר חוג הידידים של עמותת "ילדים בסיכוי - המועצה לילד החוסה".

כיהנה כיו"ר הדירקטוריון בחברות: ישראל בע"מ; אמינית בע"מ; פועלים אקספרס בע"מ.

כיהנה כדירקטור בחברות: בנק הפועלים בע"מ; אריסון החזקות (1999) בע"מ; אריסון השקעות בע"מ; שיכון ובינוי בע"מ; אי. די. בי בע"מ; קרן עזריאלי וכחברה בחבר הנאמנים של מכון ון ליר בירושלים.

שם הדירקטור: מר צדיק בינו

דירקטור בבנק מיום 21.9.2003.

מכהן כדירקטור בחברות: בינו אחזקות בע"מ; בינוהן בע"מ; BIGRO Commodities Limited; ג.ה.ד. השקעות (2006) בע"מ; דאדא ניהול בע"מ.

כיהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה: פז חברת נפט בע"מ.

כיהן כדירקטור בחברות: בינופרי בע"מ; נרוטק בע"מ; ברבינו בע"מ (עד 21.5.17).

שם הדירקטור: מר דוד אסיא

מכהן כדירקטור חיצוני (לפי הוראות נוהל בנקאי תקין) בבנק מיום 24.12.2012.

מכהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה: איי אנג'לס קראוד בע"מ.

מכהן כדירקטור בחברות: ביוקאץ' בע"מ; איטורו ישראל בע"מ; מוב-ארט קונסלטינג בע"מ; ידע חברה למחקר ופיתוח בע"מ; נדיר השקעות בע"מ; נדיר

אחזקות מילניום בע"מ; ש. מ. פטנטק בע"מ; אנפורמיה תוכנה בע"מ; קרן לקידום החינוך בישראל מיסודה של קרן לקידום החינוך ליוצאי עיראק בע"מ;

משלב השקעות וטכנולוגיות (1993) בע"מ (לא פעילה); קיסמט השקעות בע"מ; די. בי. מאסטרטו בע"מ וכדירקטור בעמותות: IMPACT; מועצת הנגידים

של מכון ויצמן למדע; איגוד תעשיות האלקטרוניקה והתוכנה.

שם הדירקטור: גב' פנינה ביטרמן-כהן

מכהנת כדירקטור חיצוני (לפי חוק החברות) בבנק מיום 3.6.2009.

שימשה כסמנכ"ל ויועצת משפטית בפולאר השקעות בע"מ וכיהנה כדירקטור בחברות הבנות בקבוצת פולאר.

מכהנת כדירקטור בחברות: על דף הנדסה בע"מ; פוליגיר קפיטל בע"מ.

שם הדירקטור: מר גיל בינו

דירקטור בבנק מיום 21.9.2003.

מכהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה: פיבי אחזקות בע"מ.

מכהן כסמנכ"ל בחברות: בינו אחזקות בע"מ; ג.ה.ד. השקעות (2006) בע"מ.

מכהן כדירקטור בחברה: Alden Hotel AG.

כיהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה: פיבי בית השקעות בע"מ.

כיהן כדירקטור בחברה: פז חברת נפט בע"מ.

כיהן כסמנכ"ל בחברה: ברבינו בע"מ (עד 21.5.2017).

פרטים אודות הדירקטורים של התאגיד בהתאם להוראות הדיווח לציבור (630) של בנק ישראל בנושא דוח הדירקטוריון (המשך)

שם הדירקטור: מר זאב בן אשר

מכהן כדירקטור חיצוני (לפי חוק החברות) בבנק מיום 23.12.2010.

מכהן כדירקטור בחברה: סקולובסקי לור בע"מ.

מאמן מנהלים.

כיהן כדירקטור בחברה: אקסלנס השקעות בע"מ; כלל תעשיות בע"מ (עד 10.12.2015).

שם הדירקטור: מר דב גולדפריינד

מכהן כדירקטור חיצוני (לפי הוראות נוהל בנקאי תקין) בבנק מיום 16.7.2015.

מכהן כדירקטור חיצוני בחברות: החברה הכלכלית ראשון לציון בע"מ; יזום ראשון בע"מ.

מכהן כמנכ"ל בחברה: א.ת.ר.ן. ניהול וייעוץ בע"מ.

כיהן כדח"צ בחברות: לאומי קרד בע"מ; סקורפיו נדל"ן בע"מ.

כיהן כמנכ"ל: בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ.

כיהן כסמנכ"ל, חבר הנהלה וראש חטיבת החשבונאי הראשי בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וכדירקטור בחברות בנות בקבוצת הבינלאומי.

שם הדירקטור: מר יוסף הורביץ

מכהן כדירקטור חיצוני (לפי חוק החברות) בבנק מיום 15.11.2011.

דירקטור בחברה יוסף הורביץ יעוץ בע"מ וביד ושם רשות הזכרון לשואה ולגבורה.

כיהן כמפקד ראשי בקבוצת בנק לאומי ובתפקידים בכירים אחרים בבנק לאומי.

שם הדירקטור: גב' דליה לב

מכהנת כדירקטור בבנק מיום 24.12.2012.

מכהנת כדירקטור בחברות: בלגל בע"מ.

מכהנת כחברה בחבר הנאמנים של אוניברסיטת תל אביב ושל אוניברסיטת באר שבע.

כיהנה כיו"ר דירקטוריון בחברה: מי אביבים בע"מ.

כיהנה כדירקטור בחברות: פז חברת נפט בע"מ; רשות שדות התעופה; הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ; פז בית זיקוק אשדוד בע"מ;

שטראוס גרופ בע"מ (עד 12.6.17).

שם הדירקטור: מר יעקב סיט

מכהן כדירקטור בבנק מיום 30.8.2010.

מכהן כמנכ"ל בחברה: פיבי אחזקות בע"מ; וכדירקטור בחברות: סיט ניהול נכסים בע"מ; ריט מגורים לישראל בע"מ; פנמר בע"מ; חבר בוועד המנהל

של עמותת אלי"ע.

כיהן כמנכ"ל ודירקטור בחברה: פיבי בית השקעות בע"מ, כמנכ"ל משותף: בלאומי ושות' חתמים בע"מ וכמנהל השקעות וסמנכ"ל פיתוח עסקי

בחברת ברבינו בע"מ.

שם הדירקטור: מר אילן (אילון) עייש

מכהן כדירקטור חיצוני (לפי הוראות נוהל בנקאי תקין) בבנק מיום 10.6.2015.

מכהן כדירקטור ומנכ"ל משותף בחברה: יבול שוקי הון בע"מ.

כיהן כדירקטור חיצוני (לפי הוראות נוהל בנקאי תקין) בבנק דיסקונט לישראל בע"מ.

שם הדירקטור: מר מנחם ענבר

מכהן כדירקטור חיצוני (לפי הוראות נוהל בנקאי תקין) בבנק מיום 10.6.2015.

מכהן כדירקטור בחברות: שיפמן ענבר בע"מ; שיפמן ענבר יועצים בע"מ.

כיהן כמנכ"ל בחברות: ארקין אחזקות; לאומי ושות'.

כיהן כדירקטור בחברות: בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ; בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ; אלרוב (ישראל) בע"מ; קבוצת כרמל בע"מ.

פרטים אודות הדירקטורים של התאגיד בהתאם להוראות הדיווח לציבור (630) של בנק ישראל בנושא דוח הדירקטוריון (המשך)

שם הדירקטור: **מר דניאל פורמן**

מכהן כדירקטור חיצוני (לפי הוראות נוהל בנקאי תקין) בבנק מיום 30.10.2014.

מכהן כיו"ר הדירקטוריון בחברות: גמאסרט בע"מ; ארבע שוקי הון בע"מ.

מכהן כדירקטור בחברות: ארבע וי סי חברת ניהול בע"מ; Cohanzick HY Fund Ltd. and CHYF Ltd.

מכהן כדירקטור ומנכ"ל בחברה: ארבע חברה למימון בע"מ.

מכהן כמנכ"ל משותף בחברה: SARL Palais de la Promenade (צרפת).

חבר בוועד המנהל ויו"ר ועדת ההשקעות של הקרנות של האוניברסיטה העברית בירושלים.

פרטים נוספים על חברי דירקטוריון הבנק, ניתן למצוא בתקנה 26 "דירקטוריון הבנק" בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2017 המתפרסם באתר מגנא של רשות ניירות ערך.

דיווח על דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית

בהתאם לחוק החברות התשנ"ט-1999, לפחות אחד מהדירקטורים החיצוניים יהיה בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, והיתר יהיו בעלי כשירות מקצועית או בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית (כהגדרת מונחים אלה בחוק). כמו כן, בהתאם להוראת בנק ישראל לפחות חמישית מכלל חברי הדירקטוריון ולפחות שניים מחברי ועדת הביקורת יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. בפועל, מתוך שלושה עשר הדירקטורים המכהנים בדירקטוריון כיום, שנים עשר דירקטורים (ובכללם שני דח"צים) הם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. בוועדת הביקורת חמישה דירקטורים מתוך ששת חברי הוועדה הם בעלי המומחיות.

להלן פרטים אודות דירקטורים המכהנים בדירקטוריון הבנק, שהינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, תוך ציון חברותם בוועדת הביקורת ותאור הרקע המקצועי ו/או ההשכלה, לפיהם יש לראותם כדירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית:

- 1. יו"ר הדירקטוריון, גב' אירית איזקסון**, בוגרת כלכלה מורחב באוניברסיטת תל אביב ומוסמכת במינהל עסקים התמחות בחקר ביצועים בבית הספר למנהל עסקים של אוניברסיטת תל אביב. מכהנת כחברה בחבר הנאמנים של אוניברסיטת בן גוריון בנגב. כיהנה כיו"ר הדירקטוריון בחברות: ישראל כרמל בע"מ; יורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ; אמיות בע"מ; פועלים אקספרס בע"מ. כיהנה כדירקטור בחברות: בנק הפועלים בע"מ; אריסון החזקות (1999) בע"מ; אריסון השקעות בע"מ; שיכון ובינוי בע"מ; אי. די. בי בע"מ; קרן עזריאלי ובחברות ציבוריות. כיהנה כחברה בחבר הנאמנים של מכון ון ליר בירושלים.
- 2. מר צדיק בינו**, כיהן כיו"ר דירקטוריון וכמנכ"ל הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וכמנכ"ל בנק לאומי לישראל בע"מ. כיהן כיו"ר דירקטוריון פיבי אחזקות בע"מ, החברה האם של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ. דירקטור בחברות.
- 3. מר גיל בינו**, עורך דין, בוגר משפטים ומנהל עסקים ומוסמך במנהל עסקים (EMBA), מכהן כיו"ר פיבי אחזקות בע"מ, החברה האם של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ; מנכ"ל בינו אחזקות בע"מ, דירקטור בחברות.
- 4. מר דוד אסיא**, בוגר בכלכלה ומדעי החברה ומוסמך במנהל עסקים באוניברסיטת תל אביב. מכהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה: איי אנג'לס קראוד בע"מ; כדירקטור בחברות: ביוקאץ בע"מ; מוב-ארט קונסולטינג בע"מ; ידע חברה למחקר ופיתוח בע"מ; נדיר השקעות בע"מ; נדיר אחזקות מילניום בע"מ; ש. מ. פטנטק בע"מ; אנפורמיה תוכנה בע"מ; קרן לקידום החינוך בישראל מיסודה של קרן לקידום החינוך ליוצאי עיראק בע"מ; משוב השקעות וטכנולוגיות (1993) בע"מ (לא פעילה); קיסמט השקעות בע"מ; די. בי. מאסטרו בע"מ וכדירקטור בעמותות: IMPACT; מועצת הנגידיים של מכון ויצמן למדע; איגוד תעשיות האלקטרוניקה והתוכנה.
- 5. מר זאב בן אשר**, (דח"צ, חבר בוועדת ביקורת); בעל תואר שני (MBA) במנהל עסקים באוניברסיטת תל אביב; תעודת סיום בתוכנית מתקדמת לניהול מנהל עסקים באוניברסיטת הארווארד. כיהן כחבר הנהלה בבנק הפועלים ובבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ. כיהן כדירקטור בחברות: אקסלנס השקעות בע"מ; כלל תעשיות בע"מ. מאמן מנהלים.
- 6. מר דב גולדפריינד**, (חבר בוועדת ביקורת), רואה חשבון, בוגר חשבונאות וכלכלה ומוסמך במינהל עסקים מאוניברסיטת תל אביב. מכהן כמנכ"ל בחברה: א.ת.רן. ניהול וייעוץ בע"מ. מכהן כדירקטור חיצוני בחברות: החברה הכלכלית ראשון לציון בע"מ; יזום ראשון בע"מ. כיהן כדח"צ בחברות: לאומי קרד בע"מ; סקורפיו נדל"ן בע"מ. כיהן כמנכ"ל: בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ. כיהן כסמנכ"ל, חבר הנהלה וראש חטיבת החשבונאי הראשי בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וכדירקטור בחברות בנות בקבוצת הבינלאומי.
- 7. מר יוסף הורביץ**, (דח"צ, יו"ר ועדת ביקורת), עו"ד, בוגר (LLB) במשפטים באוניברסיטה העברית בירושלים (השלוחה בתל אביב); מכהן כדירקטור ביד ושם רשות הזכרון לשואה ולגבורה; כיהן במשך כ-15 שנה כמבקר הפנימי הראשי וחבר הנהלה בבנק לאומי לישראל בע"מ ולפני כן כיהן בתפקידים בכירים שונים בבנק לאומי.
- 8. גב' דליה לב**, (חברה בוועדת ביקורת); רואת חשבון, מוסמכת במשפטים באוניברסיטת בר-אילן, תעודת ISMP באוניברסיטת הרווארד, מגשרת מוסמכת, מנהלת סיכונים. כיהנה כיו"ר דירקטוריון בחברה: מי אביבים בע"מ וכדירקטור בחברות: פז חברת נפט בע"מ (עד 18.9.16); רשות שדות התעופה; הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ; פז בית זיקוק אשדוד בע"מ; שטראוס גרופ בע"מ (עד 12.6.17). חברה בחבר הנאמנים של אוניברסיטת תל אביב ואוניברסיטת בן גוריון בנגב.
- 9. מר יעקב סיט**, עורך דין, בוגר (LLB) במשפטים, בעל תואר ראשון (BA) בכלכלה באוניברסיטת תל אביב ותואר שני במנהל עסקים (מוסמך במימון) (MBA) במרכז הבינתחומי הרצליה. מכהן כמנכ"ל פיבי אחזקות בע"מ וכדירקטור בחברות. כיהן כמנכ"ל ודירקטור: פיבי בית השקעות בע"מ, כיהן כמנכ"ל משותף: בלאומי ושות' חתמים בע"מ וכמנהל השקעות וסמנכ"ל פיתוח עסקי בחברה: ברבינו בע"מ.
- 10. מר אילן (אילון) עייש**, (חבר בוועדת ביקורת), רואה חשבון, בוגר כלכלה וחשבונאות באוניברסיטת תל אביב. מכהן כדירקטור ומנכ"ל משותף בחברה: יבול שוקי הון בע"מ. כיהן כדירקטור חיצוני (לפי הוראות נוהל בנקאי תקין) בבנק דיסקונט לישראל בע"מ
- 11. מר מנחם ענבר**, בוגר (B.A.) במדעי החברה ומוסמך (M.A.) במשפטים באוניברסיטת בר אילן. כיהן כמנכ"ל בחברות: ארקין אחזקות; לאומי ושות'. כיהן כדירקטור בחברות: בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ; בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ; אלרוב (ישראל) בע"מ; קבוצת כרמל בע"מ.

12. **מר דניאל פורמן**, בוגר כלכלה וסטטיסטיקה באוניברסיטה העברית בירושלים, מוסמך (MBA) במנהל עסקים ב-INSEAD צרפת. מכהן כיו"ר הדירקטוריון בחברות: גמאסרט בע"מ; ארבע שוקי הון בע"מ. מכהן כדירקטור בחברות: Cohanzick ; Cohanzick HY Fund Ltd. CHYF Ltd . מכהן כדירקטור ומנכ"ל בחברה: ארבע חברה למימון בע"מ. מכהן כמנכ"ל משותף בחברה: SARL Palais de la Promenade . חבר בוועד המנהל ויו"ר ועדת ההשקעות של הקרנות של האוניברסיטה העברית בירושלים.

דירקטוריון הבנק קיים בשנת 2017 28 ישיבות מליאה ו-58 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

מינויים ופרישות

ביום 4 ביוני 2017 מונה מר רון גריסרו למנכ"ל מת"ף ולאחראי על טכנולוגיות המידע בבנק.
ביום 19 בספטמבר 2017 מונתה עו"ד חביבה דהן לראש מערך היעוץ המשפטי, במקום עו"ד דליה בלנק שפרשה לגמלאות.

חברי הנהלת הבנק

מנהל כללי	גב' סמדר ברבר-צדיק
משנה למנכ"ל, ראש החטיבה העסקית	מר אילן בצרי
סמנכ"ל, ראש חטיבת משאבים	מר יוסי לוי
סמנכ"ל, ראש החטיבה לניהול נכסי לקוחות	מר יורם סירקיס
סמנכ"ל, ראש חטיבת החשבונאי הראשי	מר נחמן ניצן, רו"ח
סמנכ"ל, מנהל סיכונים ראשי (CRO) וראש החטיבה לניהול סיכונים	מר בנצי אדירי
סמנכ"ל, מבקרת פנימית ראשית	גב' יעל רונן, רו"ח
סמנכ"ל, ראש החטיבה הבנקאית	גב' אלה גולן
סמנכ"ל, ראש המערך הפיננסי	מר אביאל שטרנשוס
סמנכ"ל, ראש מערך פאג"י	מר ינון שויקה
מר אביעד בילר, עו"ד	מזכיר כללי
סומך חייקין, רו"ח	רואי החשבון המבקרים של הבנק

חברי הנהלת הבנק ותחומי אחריותם

שם נושאת המשרה הבכירה: **גב' סמדר ברבר-צדיק**

תאריך שבו החלה כהונתה (*): 20.3.2007

התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד: מנהל כללי.

מכהנת כיו"ר דירקטוריון בחברות: מתף מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ; FIBI Switzerland Ltd.

מכהנת כדירקטור בחברה: שי.ש.י.ס. אחזקות (1999) בע"מ.

מכהנת כחברת הועד הפועל וממלאת מקום קבועה לנשיא איגוד הבנקים.

כיהנה כיו"ר הדירקטוריון בחברות: Fibi Bank (U.K.) PLC; בנק אוצר החייל בע"מ.

שם נושא המשרה הבכירה: **מר אילן בצרי**

תאריך שבו החלה כהונתו (*): 20.3.2007

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: משנה למנכ"ל, חבר הנהלה וראש החטיבה העסקית.

מכהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה: בנק מסד בע"מ.

מכהן כדירקטור בחברות: פאנקה בע"מ; FIBI Bank (Switzerland) Ltd.

כיהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה: Fibi Bank (U.K.) PLC.

כיהן כראש אגף ניהול פיננסי וניהול סיכונים בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

שם נושא המשרה הבכירה: **מר יוסי לוי**

תאריך שבו החלה כהונתו (*): 1.12.2003

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: סמנכ"ל, חבר הנהלה, ראש חטיבת משאבים.

מכהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה: בנק אוצר החייל בע"מ.

מכהן כדירקטור בחברה: פורטראב חברה להשקעות בע"מ.

כיהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה: הבינלאומי הראשון ושות' חיתום והשקעות בע"מ.

כיהן כמנכ"ל ויו"ר מתף מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ;

כיהן כדירקטור בחברות: בנק מסד בע"מ; יובנק בע"מ, בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ.

כיהן כראש אגף תפעול ומערכות מידע בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

שם נושא המשרה הבכירה: **מר יורם סירקיס**

תאריך שבו החלה כהונתו (*): 20.3.2007

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: סמנכ"ל, חבר הנהלה, ראש החטיבה לניהול נכסי לקוחות.

מכהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה: יובנק חברה לנאמנות בע"מ.

מכהן כדירקטור בחברות: הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ; הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ; כרטיסי אשראי לישראל בע"מ; יציל פיננסיים בע"מ;

כ.א.ל (מימון) בע"מ; כ.א.ל (פיקדונות) בע"מ.

כיהן כיו"ר הדירקטוריון בחברות: יובנק בע"מ; הבינלאומי סוכנות לביטוח (2005) בע"מ.

כיהן כדירקטור בחברה לרשיומים של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

כיהן כמנהל מחלקת ניירות ערך בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

שם נושא המשרה הבכירה: **מר נחמן ניצן**

תאריך שבו החלה כהונתו (*): 1.9.2011

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: סמנכ"ל, חבר הנהלה, ראש חטיבת החשבונאי הראשי.

מכהן כיו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל בחברה: הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ.

מכהן כדירקטור בחברות: בנק אוצר החייל בע"מ; מתף מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ.

כיהן כדירקטור בחברה: כרטיסי אשראי לישראל בע"מ.

כיהן כממלא מקום ומשנה למנכ"ל, מנהל החטיבה הפיננסית וחבר הנהלה בבנק ירושלים; סמנכ"ל כספים ב-ו.סו חברה לביטוח (ביטוח ישיר); חשבונאי ראשי וסמנכ"ל בבנק ירושלים.

חברי הנהלת הבנק ותחומי אחריותם (המשך)

שם נושא המשרה הבכירה: **מר בניצי אדירי**

תאריך שבו החלה כהונתו (*): 23.2.2012

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: סמנכ"ל, חבר הנהלה, מנהל סיכונים ראשי (CRO) וראש החטיבה לניהול סיכונים. מכהן כדירקטור בחברה הבת: בנק אוצר החייל בע"מ. כיהן כמנהל האגף העסקי, סמנכ"ל וחבר הנהלת בנק ירושלים בע"מ.

שם נושאת המשרה הבכירה: **גב' יעל רונן**

תאריך שבו החלה כהונתה (*): 23.5.2011

התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד: מבקרת פנימית ראשית ומבקרת פנימית בחברות הבנות הבנקאיות בקבוצת הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (למעט פיבי שוויץ). מכהנת כדירקטור באיגוד המבקרים הפנימיים.

כיהנה כיו"ר ועדת SOX בהתאחדות חברות הביטוח; חברת ועדת ביקורת מערכות מידע בלשכת המבקרים הפנימיים; מרצה בקורס ההכנה לבחינות CISA של האיגוד הישראלי לביקורת ואבטחת מערכות מידע ובקורס לביקורת מערכות מידע של לשכת המבקרים הפנימיים. שימשה כמנהלת מחלקת SOX בקבוצת כלל ביטוח בע"מ ומנהלת (מנג'ר) במחלקת ניהול סיכונים מערכות מידע במשרד רו"ח סומך חייקין.

שם נושאת המשרה הבכירה: **גב' אלה גולן**

תאריך שבו החלה כהונתה (*): 1.1.2014

התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד: סמנכ"ל, חברת הנהלה, ראש החטיבה הבנקאית. מכהנת כדירקטור בחברה: בנק מסד בע"מ.

כיהנה כדירקטור בחברות: יובנק בע"מ ומסלקת הבורסה.

כיהנה כסגנית ראש החטיבה לניהול נכסי לקוחות וכמנהלת מחלקת ניירות ערך בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

שם נושא המשרה הבכירה: **מר אביאל שטרנשוס**

תאריך שבו החלה כהונתו (*): 18.10.2015

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד: סמנכ"ל, חבר הנהלה, ראש המערך הפיננסי.

מכהן כדירקטור בחברות: סטוקופין (ישראל) בע"מ; כרטיסי אשראי לישראל בע"מ; יובנק חברה לנאמנות בע"מ; יובנק השקעות והחזקות בע"מ; יציל פיננסים בע"מ; כ.א.ל (מימון) בע"מ; כ.א.ל (פיקדונות) בע"מ. כיהן כיו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל בחברה: הבינלאומי הנפקות בע"מ.

כיהן כמנכ"ל החברה הבת: יובנק בע"מ.

כיהן כיו"ר הדירקטוריון בחברות: יובנק חברה לנאמנות בע"מ; מנורה מבטחים קרנות נאמנות בע"מ.

כיהן כדירקטור בחברות: מנורה מבטחים ניהול תיקי השקעות בע"מ; FIBI Switzerland Ltd.; מכון למחקר עסקיים; יובנק חיתום ויעוץ בע"מ; יובנק פיננסים (2005) בע"מ.

שימש כסמנכ"ל ומנהל תחום השקעות ביטוח וגמל במנורה מבטחים ביטוח בע"מ.

שם נושא המשרה הבכירה: **מרי ינון שויקה**

תאריך שבו החלה כהונתו (*): 1.1.2016

התפקיד שהוא מילא בתאגיד: סמנכ"ל, חבר הנהלה, ראש מערך פאג". כיהן כמנכ"ל החברה הבת בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ.

(*) המועד בו קיבלו נושאי המשרה את התואר הנוכחי.

פרטים נוספים על חברי ההנהלה הבכירה, ניתן למצוא בתקנה 26א' "נושאי משרה בכירה בבנק" בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2017 המתפרסם באתר מגנא של רשות ניירות ערך.

הביקורת הפנימית בקבוצה

פרטי המבקר הפנימית

גב' יעל רונן, רו"ח, חברת הנהלה, מכהנת כמבקר הפנימית הראשית של הבנק החל מחודש מאי 2011, ומשמשת כמבקר פנימית בכל החברות הבנקאיות בקבוצת הבנק למעט בחברה בת בחו"ל פיבי שוויץ. בחברות הבנות הלא בנקאיות מונו מנהלים ממערך הביקורת הפנימית כמבקרים ראשיים.

המבקר הפנימית הינה בעלת תואר ראשון בכלכלה ופסיכולוגיה ומסלול בחשבונאות לבעלי תואר מטעם אוניברסיטת תל אביב. בתפקידיה הקודמים עסקה בניהול מחלקת SOX של חברת כלל ביטוח בע"מ והיתה מנהלת במחלקת ניהול סיכונים מערכות מידע במשרד רואי החשבון KPMG סומך חייקין, עם דגש על פעילויות ביקורת וייעוץ בתחום הבנקאי.

המבקר הפנימית הראשית הינה עובדת הבנק ועומדת בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית. המבקר הפנימית ועובדיה משמשים בתפקידי ביקורת בלבד, ללא ניגוד עניינים, ופועלים בהתאם להוראות המבקר הפנימי כאמור בסעיף 146(ב) לחוק החברות, הוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית (התשנ"ב - 1992) (להלן "חוק הביקורת הפנימית") והוראות ניהול בנקאי 307.

דרך המינוי וכפיפות אירגונית

מינוי המבקר הפנימית אושר בוועדת הביקורת ביום 15 במרס 2011 ובדירקטוריון הבנק ביום 22 במרס 2011. הממונה בארגון על המבקר הפנימי הינו יו"ר הדירקטוריון.

תכנית העבודה של הביקורת הפנימית

הביקורת הפנימית פועלת על פי תכנית עבודה רב שנתית לתקופה של ארבע עד חמש שנים ותכנית עבודה שנתית הנגזרת ממנה, הכוללת את כל הפעילויות והישויות של הבנק, לרבות החברות הבנות בישראל. תכנית העבודה מבוססת על מתודולוגיה שיטתית של הערכת סיכונים ומביאה בחשבון, בין היתר, את הערכת הסיכונים כפי שבאה לידי ביטוי במסמך ה-ICAAP והערכות של הביקורת הפנימית בנוגע למוקדי הסיכון בפעילות הבנק, לרבות מוקדי סיכון לסיכונים תפעוליים, מעילות והונאות, ולמצאים שהועלו בביקורות קודמות שבוצעו על ידי ועל ידי גורמים חיצוניים. תכנית העבודה כוללת את הקצאת התשומות ואת התדירות לביצוע הביקורת בהתאמה לרמת הסיכון של הישות/הפעילות המבוקרת. תכנית העבודה מובאת לדיון בוועדת הביקורת אשר ממליצה בפני הדירקטוריון על אישורה ומאושרת על ידי הדירקטוריון. תכנית העבודה מותירה בידי המבקר הפנימית הראשית את שיקול הדעת לסטות ממנה וכן לבצע ביקורות בלתי מתוכננות. שינויים מהותיים מתוכנית העבודה שאושרה, מובאים לדיון בפני ועדת הביקורת.

חברות בנות בחו"ל

בפיבי שוויץ הועסק מבקר פנימי מקומי במיקור חוץ. עבודתו נסקרה ופוקחה על ידי המבקר הפנימית. לאור ההסכם שנחתם למכירת פעילות פיבי שוויץ לצד שלישי בחודש דצמבר 2016 (ראה באור 18 לדוחות הכספיים), השלוחה סיימה את כל פעילותה הבנקאית במהלך שנת 2017. בהתאם לכך, החל מהרבעון הרביעי לשנת 2017 המבקר המקומי הפסיק את עבודתו והביקורת הפנימית מבצעת ביקורת Head Office עד להשלמת הליכי השבת הרשיון.

היקף משרות

כאמור, המבקר הפנימית הינה עובדת הבנק ומועסקת במשרה מלאה. מספר העובדים העוסקים בביקורת הפנימית של הבנק והחברות הבנות שלו עמד במהלך שנת 2017 על כ-59 משרות בממוצע. היקף משרות זה, נגזר מתכנית העבודה הרב שנתית, וכולל מיקור חוץ.

עריכת הביקורת

עבודת הביקורת הפנימית מבוצעת על פי דרישות החוק השונות, לרבות חוק הביקורת הפנימית, פקודת הבנקאות, כללי הבנקאות, הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו לרבות הוראות ניהול בנקאי תקין 307, והנחיות של גופים רגולטוריים אחרים. הוראות ניהול בנקאי תקין 307 מסדירה את נושא פונקציית הביקורת הפנימית בתאגידים הבנקאיים בהתאמה למסגרת העבודה של באזל, תוך חתירה לחיזוק עקרונות הממשל התאגידי. ההוראה מסדירה, בין היתר, את תפקידי הפונקציה, היקף פעילותה, שיטות עבודתה והדיווחים שעליה להעביר.

הביקורת הפנימית מבצעת את עבודתה בהתאם לתקנים מקצועיים מקובלים שנקבעו על ידי הלשכה העולמית למבקרים פנימיים. הדירקטוריון וועדת הביקורת, אשר בחנו את תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ואת ביצועה בפועל, הניחו את דעתם כי הביקורת הפנימית של הבנק עומדת בדרישות האמורות.

גישה למידע

למבקרת הפנימית ניתנת גישה מלאה לכל המידע הנדרש על ידה, כאמור בסעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית, ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של הבנק, לרבות נתונים כספיים. יודגש כי, גם בביצוע ביקורת בחברות הבנות בארץ ניתנה גישה מלאה כאמור.

דין וחשבון המבקרת הפנימית הראשית

דוחות הביקורת הפנימית, לרבות דיווחים תקופתיים, מוגשים בכתב. דוחות הביקורת הפנימית מוגשים לחברי הנהלה הממונים על היחידות/הנושאים המבוקרים, ועל פי קריטריונים שנקבעו בנהלי הדירקטוריון, למנכ"ל הבנק וליו"ר הדירקטוריון. דוחות ביקורת משמעותיים, לפי העניין, נדונים בישיבות אצל מנכ"ל הבנק. יו"ר ועדת הביקורת, קובע בהתייעצות עם המבקרת הפנימית הראשית, אלו דוחות ביקורת יוצגו בשלמותם לדיון בוועדת הביקורת. בנוסף, מוגש לחברי ועדת הביקורת הדיווח החודשי של הביקורת הפנימית הכולל תקצירים של כל דוחות הביקורת שהופצו בחודש שחלף, והם רשאים לעיין בכל דוח ביקורת שהם מוצאים לנכון ולבקש מהיו"ר להציגו לדיון בשלמותו בוועדת הביקורת. כמו כן, דוחות ביקורת משמעותיים מובאים לדיון בדירקטוריון ו/או בוועדה לניהול סיכונים וזאת בהתייעצות עם היו"ר. הדיווחים התקופתיים של הביקורת הפנימית כוללים דיווח חודשי, דיווח חצי שנתי ודיווח שנתי. הדיווח החודשי מוגש למנכ"ל ולחברי הנהלת הבנק, ליו"ר ולחברי ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון. הדיווח החצי שנתי והדיווח השנתי של הביקורת הפנימית כוללים דיווח בדבר ביצוע תכנית העבודה למול התכנון, רשימה של כל דוחות הביקורת שהופצו בתקופה המדווחת, דיווח בדבר ממצאי המעקב אחר תיקון הליקויים העולים מדוחות הביקורת ותמצית מהממצאים המהותיים שהועלו בדוחות הביקורת ובדיווח השנתי הערכה של אפקטיביות הבקרה הפנימית. לחברי הדירקטוריון נמסרים עותקי פרוטוקולים של ועדות הביקורת, על מנת להביא את תוכן הדיונים לידיעת חברי הדירקטוריון, שאינם חברים בוועדת הביקורת. במקרים של ממצאים חמורים במיוחד, נמסר דוח מיידי למנכ"ל, ליו"ר ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2016 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 4 באפריל 2017. הדיווח של הביקורת הפנימית למחצית הראשונה של שנת 2017 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 12 בספטמבר 2017. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2017 ידון בחודש מרס 2018.

הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי

לדעת הדירקטוריון וועדת הביקורת, היקף, אופי ורציפות הפעילות ותכנית העבודה של המבקרת הפנימית הינם סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בבנק.

תגמול

להלן פירוט היקף התשלומים למבקרת הפנימית הראשית ורכיביהם (באלפי ש"ח) - לפי הפירוט הנדרש בטבלת מקבלי השכר הגבוה בבנק:

שנת		
2016	2017	
960	981	משכורת ומענקים
280	254	פיצויים, תגמולים, קרן השתלמות, חופשות, בטוח לאומי והטבות נוספות
67	67	שווי הטבות
1,307	1,302	סך הכל שכר והוצאות נלוות

תגמול המבקרת הולם את משרתה. להערכת הדירקטוריון אין בתגמול המבקרת הפנימית כדי לגרום להטייה בשיקול דעתה המקצועי.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, גב' סמדר ברבר-צדיק והחשבונאי הראשי, רו"ח נחמן ניצן. בהתאם להוראות SOX 302, מידי רבעון מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל ובהשתתפות ראש חטיבת החשבונאי הראשי, ראשי חטיבות ומנהלי המחלקות הכפופים למנכ"ל ו/או לדירקטוריון, מתאם הגילוי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק. ועדת הגילוי דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על נתוני הדוחות הכספיים, וכן בליקויים שנתגלו במערך הבקרה על דיווח כספי ומעקב אחר תיקון אותם ליקויים. בטרם מובאים הדוחות הכספיים לדיון במליאה, נערכים דיונים מקדימים בעניינם בהנהלת הבנק, בוועדת הגילוי וכן בהשתתפות המנכ"ל, ראש חטיבת החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק, במסגרתם מתקיים דיון בסוגיות מהותיות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם.

הדירקטוריון הסמיך את ועדת הביקורת לשמש כועדה לבחינת הדוחות הכספיים, בהתאם לתקנות החברות (הוראות ותנאים לענין הליך אישור הדוחות הכספיים) התש"ע-2010. בראש ועדת הביקורת מכהן דירקטור חיצוני, רוב חבריה הינם בכשירות של דירקטורים בלתי תלויים וכל חבריה הנם בעלי היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים.

בהתאם להחלטת הדירקטוריון, נדרש כי יכהנו בדירקטוריון ובוועדת הביקורת לפחות שני דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. כיום בפועל 12 מתוך 13 חברי הדירקטוריון, ו-5 מתוך 6 חברי ועדת הביקורת הינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. בוועדת הביקורת מכהנים ששה דירקטורים כמפורט להלן:

- מר יוסף הורביץ**, יו"ר ועדת הביקורת. מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדיון על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: כיהן במשך כ-15 שנה כמבקר הפנימי הראשי וחבר הנהלה בבנק לאומי לישראל בע"מ ולפני כן כיהן בתפקידים בכירים שונים בבנק לאומי.
- גב' פנינה ביטרמן-כהן**, חברת ועדת הביקורת, מכהנת כדירקטורית חיצונית (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. אינה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית. הנה בעלת יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתמה כדיון על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: כיהנה במשך למעלה מ-20 שנה כנושאת משרה בכירה בחברה ציבורית שניירות הערך שלה נסחרים בבורסה לני"ע בת"א, כיהנה במשך למעלה מ-20 שנה כדירקטורית בחברות הפעילות בתחומים מגוונים, השתתפה בקורסים בנושאים של ניתוח דוחות כספיים וניהול סיכונים.
- מר זאב בן אשר**, חבר ועדת הביקורת, מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדיון על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: בעל תואר שני (MBA) במינהל עסקים באוניברסיטת תל אביב; תעודת סיום בתוכנית מתקדמת לניהול באוניברסיטת הארווארד. כיהן כחבר הנהלה בבנק הפועלים ובבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ. כיהן כדירקטור בחברות אקסלנס השקעות בע"מ, כלל תעשיות בע"מ; מאמן מנהלים.
- מר דב גולדפריינד**, חבר ועדת הביקורת, מכהן כדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים ולא סווג כדירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדיון על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: רואה חשבון, בעל תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות ותואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת תל-אביב. כיהן כמנכ"ל בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ, כסמנכ"ל חבר הנהלה והחשבונאי הראשי בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וכדירקטור בחברות.
- גב' דליה לב**, חברת ועדת הביקורת, אינה מכהנת כדירקטור חיצוני ולא סווגה כדירקטור בלתי תלוי. הנה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעלת יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתמה כדיון על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: רואה חשבון, תעודת ISMP מאוניברסיטת הרווארד, מוסמכת במשפטים מאוניברסיטת בר-אילן, מגשרת מוסמכת, מנהלת סיכונים. כיהנה כיו"ר דירקטוריון בחברות: מי אביבים בע"מ ושופרסל בע"מ. כיהנה כמנכ"ל משותף באי.די.בי חברה לפיתוח בע"מ וכדירקטור בחברות: פז חברת נפט בע"מ; רשות שדות התעופה; פז בית זיקוק אשדוד בע"מ; שטראוס גרופ בע"מ (עד 12.6.17). מכהנת כדירקטור בחברת בלגל בע"מ.
- מר אילן (אילון) עייש**, חבר ועדת הביקורת, מכהן כדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: רואה חשבון, בעל תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות מאוניברסיטת תל-אביב. כיהן כדירקטור חיצוני (לפי הוראות נוהל בנקאי תקין) בבנק דיסקונט לישראל בע"מ. מכהן כדירקטור ומנכ"ל משותף בחברת יבול שוקי הון בע"מ.

כמדי רבעון, קיימה ועדת הביקורת של הדירקטוריון, בישיבתה מיום 20 בפברואר 2018, דיון בהפרשות להפסדי אשראי, לצורך אישור הפרשות להפסדי אשראי וההפרשות בגין ירידת ערך בתיק הנוסטרטו בטרם יובאו הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון. הדיון התקיים בהשתתפות חברי ועדת הביקורת ובהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק.

כמו כן, בישיבתה מיום 27 בפברואר 2018 דנה ועדת הביקורת בממצאי ועדת הגילוי לפי הוראות SOX בהשתתפות חברי ועדת הביקורת ובהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק.

בנוסף, ועדת הביקורת של הדירקטוריון קיימה דיון מקדמי מפורט בטיטת הדוחות הכספיים. הדיון נערך ביום 27 בפברואר 2018 בהשתתפות חברי ועדת הביקורת, המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק. בדיון נדונו גם סוגיות עיקריות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים והמדיניות החשבונאית שיושמה. בעקבות ישיבת ועדת הביקורת נשלחו לחברי הדירקטוריון הדוחות הכספיים, בהם הוכנסו התיקונים שהתבקשו על ידי ועדת הביקורת, ובהתאם לכך, המליצה ועדת הביקורת לחברי הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים לאחר שגיבשה המלצות לדירקטוריון בכל הנושאים הנדרשים בתקנות ניירות ערך ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים.

ועדת הביקורת מעבירה לדירקטוריון את המלצותיה לעניין אישור הדוחות הכספיים זמן סביר לפני הדיון בדירקטוריון ומדווחת לו על כל ליקוי או בעיה אם וככל שהתגלו במהלך הבחינה הנעשית על ידה.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, מועברות טיוטות של הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון לעיונם ולהערותיהם של הדירקטורים, מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לדיון בדוחות הכספיים.

הדירקטוריון הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק.

הדירקטוריון, בישיבתו ביום 5 במרס 2018, דן באישור הדוחות הכספיים של הבנק, בהשתתפות חברי הנהלת הבנק לרבות, המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר. המלצות ועדת הביקורת כאמור לעיל הועברו לחברי הדירקטוריון ביום 28 בפברואר 2018, זמן סביר לפני הדיון במליאה. במסגרת הדיון במליאה, הציגה המנכ"ל את התוצאות הכספיות של הבנק והשוואה לתקופות קודמות. במעמד זה התקיים דיון במהלכו השיבו נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים בנושאים הקשורים לתוצאות הפעילות ולדוחות הכספיים. בתום הדיון קיבל הדירקטוריון את המלצות ועדת הביקורת כאמור לעיל, והתקבלה החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק, והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים.

שכר רואי החשבון המבקרים (1)(2)(3)
(באלפי ש"ח)

הבנק		המאוחד		
שנת 2016	שנת 2017	שנת 2016	שנת 2017	
5,684	5,269	8,302	7,879	עבור פעולות הביקורת ⁽⁴⁾ :
-	-	1,234	1,768	רואי החשבון המבקרים
5,684	5,269	9,536	9,647	רואה חשבון מבקר אחר
				סך הכל
-	-	68	-	עבור שירותים הקשורים לביקורת ⁽⁵⁾ :
				רואי החשבון המבקרים
397	715	397	715	עבור שירותי המס:
				רואי החשבון המבקרים
1,298	1,163	1,468	1,366	שירותים אחרים:
-	-	-	1,381	רואי החשבון המבקרים
1,695	1,878	1,933	3,462	רואה חשבון מבקר אחר
				סך הכל
7,379	7,147	11,469	13,109	סך הכל שכר של רואי חשבון מבקרים

(1) דיווח של הדירקטוריון לאסיפה הכללית השנתית על שכר רואי החשבון המבקרים בעבור פעולות הביקורת ועבור שירותים נוספים לביקורת, לפי סעיפים 165 ו-167 לחוק החברות, התשנ"ט-1999.

(2) שכר רואי החשבון המבקרים כולל תשלומים לשותפויות ולתאגידים בשליטתם וכן כולל תשלומים על פי חוק מע"מ.

(3) כולל שכר ששולם ושכר שנצבר.

(4) ביקורת דוחות כספיים שנתיים, סקירת דוחות ביניים, ביקורת הבקרה הפנימית על הדוח הכספי.

(5) Audit related fees, כולל בעיקר: תשקיפים, אישורים מיוחדים, מכתבי נוחות.

שכר נושאי משרה בכירה

(באלפי ש"ח)

שנת 2017						
שם	תפקיד	היקף המשרה	שיעור החזקה בהון הבנק	שכר	מענק	הטבה ⁽³⁾
אירית איזקסון	יו"ר הדירקטוריון	100%	-	2,085	-	118
סמדר ברבר-צדיק	מנהל כללי	100%	-	2,305	-	139
שולי גרבורג	מנהל כללי פיבי שוויץ ⁽⁷⁾	100%	-	1,543	-	-
אילן בצרי	משנה למנכ"ל, ראש החטיבה העסקית	100%	-	1,356	-	79
יוסי לוי	סמנכ"ל, ראש חטיבת משאבים	100%	-	1,391	-	86
יורם סירקיס	סמנכ"ל, ראש החטיבה לניהול נכסי לקוחות	100%	-	1,267	-	77
אלה גולן	סמנכ"ל, ראש החטיבה הבנקאית	100%	-	1,021	-	73

שנת 2016						
שם	תפקיד	היקף המשרה	שיעור החזקה בהון הבנק	שכר	מענק	הטבה ⁽³⁾
רוני חזקיהו	יו"ר הדירקטוריון	100%	-	2,409	-	131
סמדר ברבר-צדיק	מנהל כללי	100%	-	2,879	-	152
שולי גרבורג	מנהל כללי פיבי שוויץ	100%	-	1,629	942 ⁽⁶⁾	-
יורם סירקיס	סמנכ"ל, ראש החטיבה לניהול נכסי לקוחות	100%	-	1,282	-	95
אילן בצרי	משנה למנכ"ל, ראש החטיבה העסקית	100%	-	1,326	-	80
משה יגן	סמנכ"ל באוצר החייל, ממלא מקום ראש החטיבה הקמעונאית	100%	-	873	123	49
אמנון בק	מנהל כללי מתף	100%	-	1,126	-	81
יוסי לוי	סמנכ"ל, ראש חטיבת משאבים	100%	-	1,389	-	101

- (1) לא כולל מס שכר.
- (2) כולל הלוואות ומשכנתאות שניתנו לנושאי המשרה הבכירה בתנאים שתאמו להלוואות שניתנו לכלל העובדים וסכומיהן נקבעו על פי קריטריונים אחידים.
- (3) שווי הטבות שונות (כולל שווי רכב, שווי טלפון נייד, שווי ביטוחי בריאות ועוד).
- (4) לא כולל הפקדות והפרשות לפיצויי פיטורין ותגמולים (לרבות אובדן כושר עבודה) על פי דין, אשר לא נכללות בהגדרות "תגמול" לצורך חישוב סכום ההתקשרות בסעיף 2(א) לחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידי פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016.
- (5) כולל תגמול שנרשם בשנת 2016 בגין זכויות שנצברו טרם הכניסה לתוקף של חוק תגמול נושאי משרה בכירה בתאגידי פיננסיים, לפי הפירוט כדלהלן: רוני חזקיהו - 235 אלפי ש"ח, סמדר ברבר-צדיק - 864 אלפי ש"ח, יורם סירקיס - 730 אלפי ש"ח, אילן בצרי - 786 אלפי ש"ח.
- (6) בשנת 2016 - מענק שימור.
- (7) עד 31 בדצמבר 2017.

הלוואות שניתנו בתנאים רגילים ⁽²⁾	תשלומים אחרים	סך הכל שכר והוצאות נלוות לפי חוק התגמול ⁽¹⁾⁽⁴⁾	סך הכל שכר והוצאות נלוות ⁽¹⁾	השלמת עתודות בגין הוצאות נלוות עקב שינויים בשכר בשנת החשבון	תגמולים, פיצויים, פנסיה הסתגלות, קרן השתלמות, חופשה, מענק יובל, ביטוח לאומי והטבות נוספות
-	-	2,306	2,636	-	433
-	-	2,497	2,862	-	418
-	-	1,873	2,080	-	537
29	-	1,592	1,980	-	545
3,231	-	1,595	1,865	-	388
-	-	1,529	1,796	-	452
453	-	1,223	1,482	34	354

הלוואות שניתנו בתנאים רגילים ⁽²⁾	תשלומים אחרים	סך הכל שכר והוצאות נלוות ⁽¹⁾	השלמת עתודות בגין הוצאות נלוות עקב שינויים בשכר בשנת החשבון	תגמולים, פיצויים, פנסיה הסתגלות, קרן השתלמות, חופשה, מענק יובל, ביטוח לאומי והטבות נוספות
-	-	3,491	-	⁽⁵⁾ 951
-	-	4,592	-	⁽⁵⁾ 1,561
-	-	2,924	-	353
-	-	2,431	-	⁽⁵⁾ 1,054
71	-	2,192	-	⁽⁵⁾ 786
269	-	2,035	-	990
11	-	1,782	-	575
3,319	-	1,758	-	268

הערות:

- א. התנאים לניהול החשבונות בבנק לנושאי המשרה הבכירה, לרבות כל הפעילות במסגרתם, דומים לתנאים ללקוחות אחרים בעלי מאפיינים דומים.
- ב. לפרטים בדבר מדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק כפי שאושרה באסיפה הכללית של הבנק מיום 23 בפברואר 2017, ראו דיווח מידי של הבנק מיום 18 בינואר 2017 (מספר אסמכתא- 2017-01-006415) ולדיווח המשלים מיום 14 בפברואר 2017 (מספר אסמכתא - 2017-01-016098). בשנת 2017 לא שולמו מענקים לבכירים בבנק.

גב' אירית איזקסון מונתה ליו"ר הדירקטוריון של הבנק החל מיום 1 בינואר 2017. לתאור הסכם העסקתה של גב' אירית איזקסון - ראה באור 1.33.ו.2) לדוחות הכספיים.

גב' סמדר ברבר-צדיק - מועסקת בבנק מיום 9 בינואר 2005 ומכהנת כמנכ"ל הבנק מיום 19 במרס 2007. לתאור תנאי העסקתה של גב' ברבר-צדיק - ראה באור 1.33.ו.1) לדוחות הכספיים.

מר אילן בצרי - מועסק בבנק מיום 4 באוקטובר 1978 בהסכם קיבוצי ובהסכם אישי בתוקף מיום 1 באוקטובר 2000 לתקופה בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת שישה חודשים. עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר בצרי לפיצויי פיטורין רגילים בגובה 100% משכרו האחרון. מסכומים אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בקרן הפנסיה אליה הפריש הבנק כספים לטובתו. תקופת הגבלת התחרות הינה בת שישה חודשים מיום סיום עבודתו בבנק, מהם שלושה חודשים בתשלום. משכורתו של מר בצרי צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. לפרטי אופן קביעת המענק השנתי בגין שנת 2017 ואילך, בין היתר, למר בצרי, ראו הדיווח המיידית של הבנק מיום 14 בפברואר 2017 הנזכר לעיל.

מר יוסי לוי - למר לוי הסכם עבודה אישי עם מתף והינו מושאל לבנק. מר לוי החל עבודתו במתף ביום 1 באפריל 1979 והסכם העבודה האישי הנוכחי בתוקף מיום 1 בספטמבר 1980. כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת שלושה חודשים. עם סיום העסקתו, זכאי מר לוי לפיצויי פיטורין רגילים בגובה 100% משכרו האחרון. מסכומים אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בביטוח המנהלים אליו הפריש מתף כספים לטובתו. משכורתו של מר לוי צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. לפרטי אופן קביעת המענק השנתי בגין שנת 2017 ואילך, בין היתר, למר לוי, ראו הדיווח המיידית של הבנק מיום 14 בפברואר 2017 הנזכר לעיל.

מר יורם סירקיס - מועסק בבנק מיום 9 בפברואר 1993 בהסכם קיבוצי, ובהסכם אישי בתוקף מיום 20 במרס 2007 לתקופה קצובה עד יום 20 במרס 2010. לאחר מועד זה החוזה ימשך לתקופה נוספת בלתי קצובה בה כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת שישה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר יורם סירקיס לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון או 200% משכר אחרון לפני החתימה על ההסכם האישי, הגבוה מביניהם. מסכומים אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בקרן הפנסיה אליה הפריש הבנק כספים לטובתו. בהתאם למדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק, ככל שהעסקתו תסתיים שלא ביוזמת הבנק, הסכום הנובע מהמכפלה בין: (א) 200% משכר אחרון לפני החתימה על ההסכם האישי לבין 100% משכרו האחרון, ככל שהינו חיובי; ו-(ב) מספר שנות עבודתו בבנק מיום 1 בינואר 2017 ועד למועד סיום העסקתו בבנק - ייחשב כתגמול בגין סיום העסקתו המסווג כתגמול משתנה והזכאות אליו והסדרי הפריסה של תשלומיו יהיו בהתאם לקבוע במדיניות התגמול. תקופת הגבלת התחרות הינה בת שישה חודשים מיום סיום עבודתו בבנק, מהם שלושה חודשים בתשלום. במקרה של סיום עבודה שלא בפיטורין, יוכל הבנק לוותר על הגבלת התחרות בהודעה בכתב חודש מראש. משכורתו של מר יורם סירקיס צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. לפרטי אופן קביעת המענק השנתי בגין שנת 2017 ואילך, בין היתר, למר סירקיס, ראו הדיווח המיידית של הבנק מיום 14 בפברואר 2017 הנזכר לעיל.

גב' שולי גרבורג - כיהנה כמנכ"ל פיבי שוויץ והועסקה בהסכם אישי החל מיום 1 בדצמבר 2012 עד ליום 31 בדצמבר 2017.

מר אמנון בק - כיהן כמנכ"ל מת"ף מיום 1 בנובמבר 2006. מר בק החל את עבודתו במת"ף ביום 1 במרס 1980 בהסכם אישי וסיים את העסקתו כמנכ"ל מת"ף ביום 19 בפברואר 2017 ואת העסקתו כעובד במת"ף ביום 13 במאי 2017. עם סיום העסקתו, היה זכאי מר בק לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון כאשר מסכומים אלו הופחתו ערך פדיון הפיצויים בביטוח המנהלים אליו הפרישה מת"ף כספים לטובתו וכן שכר בגין חודש נוסף. כמו כן, למר בק שולמו תשלומים נוספים בקשר עם סיום העסקתו בסך של כ-3 משכורות חודשיות (בצירוף שווי התנאים הנלווים).

גב' אלה גולן - מועסקת בבנק מיום 16 בינואר 1994 בהסכם קיבוצי, ובהסכם אישי בתוקף מיום 1 בדצמבר 2013 לתקופה בלתי קצובה. עם סיום העסקתה בבנק זכאית הגברת אלה גולן לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרה האחרון או 200% משכרה האחרון לפני החתימה על ההסכם האישי, הגבוה מבניהם במקרה של פיטורין ובמקרה של התפטרות תהיה זכאית לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרה האחרון. מסכומים אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בקרן הפנסיה אליה הפריש הבנק כספים לטובתה. תקופת הגבלת התחרות הינה בת שלושה חודשים מיום סיום עבודתה. משכורתה של גב' גולן צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן.

לפרטי אופן קביעת המענק השנתי בגין שנת 2017 ואילך, בין היתר, לגב' גולן, ראו הדיווח המיידני של הבנק מיום 14 בפברואר 2017 הנזכר לעיל.

משה יגן - מכהן כסמנכ"ל ומ"מ ראש החטיבה הקמעונאית באוצר החייל מיום 1 במאי 2016. בתנאי העבודה שאושרו על ידי הדירקטוריון נקבע תקופת עבודה ראשונה בת 3 שנים ומתום תקופה זו תקופת העסקה הינה בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת 3 חודשים.

עם סיום העסקתו בבנק מכל סיבה שהיא, זכאי מר יגן לשחרור כספי הפיצויים שהפקיד הבנק בקופת פיצויים לטובתו. ככל שתסתיים עבודתו של מר יגן בפיטורין, פיצויי הפיטורין שיקבל כולל שחרור כספי הפיצויים שבקופות לא יפחתו מהסכום הגבוה מבין מכפלת שכרו האחרון בשנות עבודתו או ממכפלת 200% משכרו האחרון לפני המעבר מההסכם הקיבוצי להסכם האישי בשנות עבודתו.

תקופת הגבלת התחרות הינה בת שישה חודשים מיום סיום עבודתו מהם שלושה בתשלום. משכורתו של מר יגן צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן, במקרה של ירידת מדד, השכר לא ישתנה עד לעליית המדד המקזזת אותה.

עסקאות עם בעלי עניין

א. תיקונים לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 - דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מתקשר או עשוי להתקשר מעת לעת בעסקאות במהלך העסקים הרגיל עם בעלי שליטה או קרוביהם או עם תאגידים אשר בעלי שליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי לגביהם (להלן - "בעלי שליטה").

בהתאם לתיקון לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, משנת 2008 (להלן: "תקנות ני"ע"), תאגיד מדווח נדרש לפרסם דיווח מידי אודות פרטים בדבר עסקה עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש עניין אישי באישורה, לרבות עיקרי העסקה או ההתקשרות, פרטי האורגן שאישר את העסקה ותמצית נימוקיו, וזאת למעט בקשר לעסקאות מסוג שנקבע בדוחות הכספיים האחרונים כי הן זניחות כמשמעות המונח בתקנה 41(א)(6)(א) לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.

הוראה דומה חלה גם על דיווח לגבי עסקאות כאמור בדוח התקופתי. הואיל ועל בנקים לא חלות התקנות האמורות בדבר עריכת דוחות כספיים שנתיים, אלא הוראות המפקח לעניין עריכת הדוחות, פנה איגוד הבנקים לרשות ניירות ערך באשר לאופן יישום הוראה לעניין "עסקה זניחה" לגבי בנקים ולעניין מתכונת הגילוי. בהתאם לסיכומים בין איגוד הבנקים לבין רשות ניירות ערך, קיבלו הבנקים פטור מדיווח מידי לגבי עסקאות בנקאיות, שאינן חריגות, ובלבד שנקבעו על ידי הבנקים קריטריונים לעסקאות חריגות זניחות. בעקבות פניה זו וישיבות שנערכו בעקבותיה, הנחתה הרשות את הבנק לתת גילוי בתשקיף הבנק ולאחר מכן בדוחות השנתיים, במתכונת המפורטת להלן:

- לעניין עסקאות בנקאיות עם בעלי שליטה שאינן עסקאות חריגות, הבנק ידווח במסגרת התשקיף וכן בדיווח תקופתי על יתרות האשראי ויתרות הפקדונות, על פי המתכונת המופיעה בטבלה בסוף פרק זה להלן.
 - בטבלת האשראי יפוצל הגילוי בין יתרת האשראי של בעל השליטה לבין יתרת האשראי של קרובי בעל השליטה (במצטבר). האשראי לכל תאגיד מדווח הקשור לבעל השליטה, ינתן ברמת התאגיד המדווח, במאוחד.
- לאור האמור, קבעה ועדת הביקורת של הבנק קריטריונים להיתן של עסקאות כאמור חריגות או שאינן חריגות או להיתן של עסקאות כאמור זניחות, בקשר לעסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן.
- הקריטריונים יחולו גם לגבי עסקאות במהלך העסקים הרגיל המבוצעות על ידי חברות שבשליטת הבנק, כגון תאגידים בנקאיים שבשליטת הבנק. יצוין כי הקריטריונים עשויים להיבחן מעת לעת על ידי ועדת הביקורת, בין השאר, לאור שינויים במדיניות הבנק, בעיסוקיו או בתנאי השוק, וכי ועדת הביקורת עשויה לשנותם מעת לעת ו/או להוסיף להם סוגי עסקאות נוספות ו/או קריטריונים שונים.
- בהתאם לתיקון נוסף של תקנות ניירות ערך משנת 2015 (בתוקף מינואר 2016), בוטלה החובה לפרסם דיווח מידי על עסקאות כאמור, ונותרה החובה למסור לגביהן דיווח בדוח התקופתי בלבד.
- בהתאם לאמור, ולעניין עסקאות בנקאיות, מפרסם הבנק את הדיווח המפורט בסוף פרק זה להלן.

לעניין עסקה שאינה עסקה בנקאית, קבע הבנק כי "עסקה זניחה" היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק, העונה על הקריטריונים המפורטים להלן:

עסקה חד פעמית לרכישת שירותים או מוצרים מבעל שליטה או עסקה כאמור שלבעל שליטה יש בה עניין אישי שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי (כהגדרתו להלן) או עסקה מתמשכת כאמור (מספר עסקאות זהות במהותן עם אותה חברה), אשר סכומה המצטבר במשך שנה קלנדרית אינו עולה על 0.75% מהסך השנתי של ההוצאות התפעוליות והאחרות לפי הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים של הבנק. יובהר כי האמור לעיל לא יחול על התקשרות עם בעל שליטה או קרובו באשר לתנאי כהונתו והעסקתו.

לעניין זה, הגדרת המונח "הסכום המזערי" תהיה כהגדרתו בהוראה 312 להוראות ניהול בנקאי תקין בעניין "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים". עסקאות של שכירת שטחים מבעל שליטה או עסקאות כאמור שיש לבעל שליטה עניין אישי בהן, שאושרו בשנה קלנדרית אחת, ובלבד שהיקפן הכולל של העסקאות אינו עולה על הסכום המזערי.

עסקאות של השכרת שטחים לבעל השליטה או עסקאות כאמור שיש לבעל שליטה בהן עניין אישי, שאושרו בשנה קלנדרית אחת, ובלבד שהיקפן הכולל של העסקאות אינו עולה על הסכום המזערי.

כל עסקה אחרת שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי או שסך העסקאות מסוגה לשנה הקלנדרית לא יעלה על הסכום המזערי.

לעניין עסקה שהינה עסקה בנקאית, קבע הבנק כי "עסקה זניחה" היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק, העונה על הקריטריונים המפורטים להלן:

1. עסקה המתבצעת כאשר סכום החבות או כשתוצאה ממנה סכום החבות אינו עולה על הסכום המזערי (כהגדרתו לעיל).

2. כל עסקה אחרת, שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי.

על עסקאות שאינן בנקאיות ושאין זניחות יימסר דיווח מידי ככל שנדרש בתקנות ניירות ערך.

בנוסף לאמור יצוין כי לגבי עסקאות חבות אשר הוראת ניהול בנקאי תקין 312 אינה חלה לגביהן, במידה ויוודע לבנק על עסקה כאמור, הבנק מתחייב להביא כל עסקה כאמור לאישור בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 312, ולתת לגביה גילוי בדוח השנתי של הבנק. הגדרת "עסקה זניחה" ו-"עסקה חריגה" לגבי עסקאות אלו תהיה בדומה להגדרה שקבע הבנק לעניין תקנות ני"ע כאמור לעיל.

ב. קביעת קריטריונים לצורך עסקאות של הבנק עם בעלי עניין

בהתאם לסעיף 117(א1) לחוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן - "חוק החברות") אשר תוקן במסגרת תיקון מס' 16 לחוק החברות, הוטל על ועדת הביקורת להחליט על יסוד נימוקים שיפורטו לגבי עסקאות של הבנק עם נושאי משרה בו או עסקאות של נושאי משרה יש בהן עניין אישי ולגבי עסקאות של הבנק עם בעל השליטה או לעסקאות של בעל השליטה יש בהן עניין אישי, האם הן עסקאות חריגות או עסקאות שאינן חריגות. עוד קובע סעיף 117(א1) כי ועדת הביקורת רשאית להחליט כאמור לגבי סוג של פעולות או עסקאות, לפי אמות מידה שתקבע אחת לשנה מראש. בהתאם לאמור, וועדת הביקורת של הבנק קבעה אמות מידה, וכן קבעה כי אחת לשנה יתקיים דיון לקביעה או אישור מחדש של אמות המידה. אמות המידה נקבעו על פי קריטריונים כמותיים וכן נקבע כי עסקה שאינה חריגה היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל של הבנק ובתנאי שוק. ועדת הביקורת קבעה אמות מידה לעניין בחינת תנאי השוק.

הקריטריונים שנקבעו יחולו גם לגבי עסקאות במהלך העסקים הרגיל המבוצעות על ידי חברות שבשליטת הבנק, כגון תאגידים בנקאיים שבשליטת הבנק. הקריטריונים האמורים לא יחולו בקשר לעסקאות של הבנק עם תאגידים בשליטתו. כמו כן הובהר כי הקריטריונים אינם נוגעים לעניין אישור תנאי העסקה וכחונה בבנק.

יצוין כי הקריטריונים עשויים להיבחן מעת לעת על ידי ועדת הביקורת, בין השאר, לאור שינויים במדיניות הבנק, בעיסוקיו או בתנאי השוק, וכי ועדת הביקורת עשויה לשנותם מעת לעת ו/או להוסיף להם סוגי עסקאות נוספות ו/או קריטריונים שונים.

בחוודש ינואר 2014 נכנסו לתוקפם סעיפים 117(ב1) ו-117(א2) לחוק החברות, במסגרת תיקון עקיף לחוק החברות שנכלל בחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, תשע"ד-2013. בהתאם לסעיפים האמורים נדרשת ועדת הביקורת לקבוע לגבי עסקאות עם בעל שליטה או אשר לבעל שליטה יש בהן עניין אישי, אף אם אינן עסקאות חריגות, חובה לקיים הליך תחרותי, בפיקוחה של הוועדה או מי שתקבע לעניין זה ולפי אמות מידה שתקבע, או לקבוע כי יקוימו הליכים אחרים שתקבע ועדת הביקורת, בטרם התקשרות בעסקאות כאמור, והכל בהתאם לסוג העסקה, ורשאית היא לקבוע לעניין זה אמות מידה אחת לשנה מראש. כמו כן, בהתאם לסעיפים האמורים, נדרשת ועדת הביקורת לקבוע את אופן האישור של עסקאות שאינן זניחות, ובכלל זה לקבוע סוגי עסקאות כאמור שיהיו טעונות את אישורה של ועדת הביקורת.

ועדת הביקורת אישרה אמות מידה בכל הנוגע לחובה לקיים הליך תחרותי בהתאם לסעיף 117 (ב1) לחוק החברות וכן את אופן האישור של עסקאות שאינן זניחות בהתאם לסעיף 117 (א2) לחוק החברות.

ג. עסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן שאושרו בשנת הדיווח בהתאם לסעיף 270(4) ו/או 267 לחוק החברות

(כולל עסקאות מסגרת שעדיין בתוקף במועד הדיווח ועסקאות שאושרו במסגרת תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין)).

התש"ס-2000 (להלן - "תקנות ההקלות"):

1. ביום 29 ביוני 2014 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאור סיומה של עסקת מסגרת מאוקטובר 2009 ולאחר שהתקבלו אישור ועדת הביקורת, ועדת התגמול והדירקטוריון, את ההחלטות הבאות, בעניין ביטוח דירקטורים ונושאי משרה:

- חידוש פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה" לתקופה של 18 חודשים החל מיום 1 ביולי 2014 ("תקופת הביטוח") באמצעות כלל חברה לביטוח בע"מ עבור הבנק וקבוצת הבנק, לרבות חברות בנות של הבנק וכן בעלת השליטה, פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "חברות הקבוצה"), אשר תחול לגבי נושאי המשרה, כפי שיכהנו בבנק ובחברות הקבוצה מעת לעת, לרבות המנכ"ל ונושאי משרה שהינם בעלי שליטה בבנק ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין בהכללתם בפוליסת הביטוח.

- אישור מראש להתקשרות הבנק בפוליסות ביטוח כאמור לעיל עבורו ועבור חברות הקבוצה לאחר תום תקופת הביטוח ועד לתקופה של 5 שנים, לרבות בדרך של הארכת הפוליסות המקוריות ו/או באמצעות רכישת פוליסות חדשות, ואשר יחולו לגבי נושאי המשרה, כפי שיכהנו בבנק ובקבוצה מעת לעת, לרבות המנכ"ל ולרבות נושאי משרה שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין בהכללתם בפוליסת הביטוח.

ההחלטה האמורה לעיל מהווה אף החלטה לאישור עסקת מסגרת כהגדרתה בתקנה 1(3) בתקנות ההקלות וכן החלטה לפי סעיף 267 לחוק החברות כחלק ממדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק (למשך תקופה של מדיניות התגמול הקיימת בבנק, אשר פרטיה פורסמו בדיווח מיידי של הבנק מיום 5 בינואר 2014 מס' אסמכתא 004648-01-2014), כאמור בתקנה 1(ב) לתקנות ההקלות.

- אישור אופן חלוקת דמי הביטוח כאמור בין פיבי אחזקות בע"מ לבין הבנק וחברות הבנות שלו אשר תבחרנה להשתתף בפוליסת הביטוח החל מיום 1 ביולי 2014 ולמשך 5 שנים. ההחלטה האמורה לעיל מהווה אף החלטה לאישור עסקת מסגרת כהגדרתה בתקנה 1(3) בתקנות ההקלות.

התנאים לחידוש הפוליסה לאחר תום תקופת הביטוח בגדר עסקת המסגרת ומדיניות התגמול ואופן חלוקת דמי הביטוח בין פיבי אחזקות בע"מ לבין הבנק וחברות הבנות שלו, מפורטים בדיווחים מידיים של הבנק לעניין אישור עסקת המסגרת מיום 22 במאי 2014 (מס' אסמכתא 01-01-2014-071067). כמו כן, ביום 23 בפברואר 2017, אישרה האסיפה הכללית מדיניות תגמול חדשה לנושאי המשרה בבנק לפי סעיף 267 לחוק החברות הכוללת גם עקרונות להסדר ביטוח דירקטורים ונושאי משרה בהתאם לתקנה 1.1.1 לתקנות ההקלות, אשר פרטיו מפורטים בסעיף 8 לנספח א' לדיווח מידי של הבנק, מיום 18 בינואר 2017 (מס' אסמכתא 01-01-2017-006415). האמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.

בהתאם לאמור, ביום 13 ביוני 2017 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת הביקורת ואישור ועדת התגמול מיום 9 במאי 2017 ומיום 6 ביוני 2017 בהתאמה, בהתאם לתקנות 1(3), 1א1, 1ב1(5) ו-1ב1 לתקנות ההקלות, לאשר את חידוש הפוליסה לתקופה של 18 חודשים החל מיום 1 ביולי 2017 ועד ליום 31 בדצמבר 2018 (כולל) (להלן - "תקופת הביטוח הנוכחית") באמצעות מנורה מבטחים ביטוח בע"מ עבור חברות הקבוצה, כהגדרתן לעיל. הפוליסה כאמור תחול גם לגבי המנכ"ל ונושאי משרה שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין אישי בהכללתם בפוליסת הביטוח. תנאי הפוליסה לתקופת הביטוח הנוכחית מפורטים בדוח מידי של הבנק מיום 14 ביוני 2017 (מס' אסמכתא 01-01-2017-049999) והאמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.

2. ביום 30 באוקטובר 2017 אישרה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישור ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק, את המשך העסקתה של הגברת יהודית דגן, שהינה "קרוב של בעל השליטה" בבנק, כפקידה באגף לתפעול בנקאי במתף-מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן - "מתף"), חברה בת בבעלותו ובשליטתו המלאה של הבנק, לתקופה של עד 3 שנים נוספות שתחילתה ביום 30 באוקטובר 2017 (המועד בו חלפו 3 שנים ממועד אישור המשך העסקתה הקודם על ידי האסיפה הכללית משנת 2014) או עד לפרישתה לגמלאות, לפי המוקדם, וזאת בתנאי ההעסקה הקיימים של גב' דגן, המתבססים על הסדרי עבודה קיבוציים. כמו כן, אושרו שינויים אפשריים מסויימים בתנאי ההעסקה, כמקובל וסביר בהעסקת עובד בבנק ובמתף, בעלי ותק ודרגה של הגב' דגן והכל כמפורט באישור העסקה. לפרטים נוספים ראו דיווח מידי של הבנק מיום 19 בספטמבר 2017 (מס' אסמכתא 01-01-2017-094239), הנכלל כאן על דרך ההפניה.

3. ביום 19 בספטמבר 2017 אישר מחדש דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת התגמול ובהתאם לתקנה 1ב לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000, להמשיך ולשלם גמול לדירקטורים מקרב בעלי השליטה בבנק, כמפורט בדיווח מידי של הבנק מיום 19 בספטמבר 2017 (2017-01-094248) הנכלל כאן על דרך ההפניה. הגמול שאושר תואם את מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק, כפי שאושרה על ידי האסיפה הכללית ביום 23 בפברואר 2017, ואשר פרטיה לעניין גמול לכלל הדירקטורים (למעט יו"ר הדירקטוריון) מפורטים בסעיף 7 לנספח א' לדיווח מידי של הבנק מיום 14 בפברואר 2017 (מס' אסמכתא 01-01-2017-016098) הנכלל כאן על דרך ההפניה.

4. מתן התחייבויות לשיפוי לדירקטורים ונושאי משרה בבנק (לרבות דירקטורים מבעלי השליטה בבנק). ההתחייבות לשיפוי האמורה עודכנה במסגרת אישור האסיפה הכללית ביום 30 באוקטובר 2017, לאחר קבלת אישור ועדת התגמול והדירקטוריון, בשינויים העיקריים שיפורטו להלן ואשר מפורטים בדיווח מידי של הבנק מיום 19 בפברואר 2017 (מס' אסמכתא 01-01-2017-094239), הנכלל כאן על דרך ההפניה. מתן התחייבות לשיפוי דירקטורים שהינם מבעלי השליטה בבנק על פי כתב השיפוי המעודכן כפי שאושר על ידי האסיפה הכללית כאמור לעיל, לתקופה של שלוש שנים שתחילתה במועד אישורה מחדש של ההתחייבות לשיפוי על ידי האסיפה הכללית מיום 30 באוקטובר 2017, והכל כמפורט בבאור 25.ג. לדוחות הכספיים.

עיקרי השינויים בהתחייבות לשיפוי, כפי שאושרו על ידי האסיפה הכללית:

- הוספת הבהרה בקשר לאפשרות לשפות בשל הוצאות בקשר עם הליך מנהלי לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, לרבות הוצאות התדיינות סבירות ובכלל זה שכר טרחת עו"ד. לשם הזהירות תוקן אף תקנון הבנק בהתאם.
- עדכון רשימת האירועים, אשר לדעת הבנק הינם אירועים צפויים לאור פעילותו.

ד. מידע נוסף לגבי עסקאות עם בעלי עניין

1. לפירוט יתרות ותמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים ראה גם באור 33 לדוחות הכספיים.
2. הקבוצה, רוכשת במשותף פוליסות ביטוח שונות, לרבות ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה אשר בו משתתפת גם פיבי אחזקות וכולל אף דירקטורים שהינם בעלי שליטה וקרוביהם.
3. מתן פטור מאחריות לדירקטורים ונושאי משרה המכהנים ושיכהנו מעת לעת בבנק על פי אישור האסיפה הכללית של הבנק משנת 2004 וכמפורט בבאור 25.ג. לדוחות הכספיים. בנוסף אישרה האסיפה הכללית של הבנק ביום 30 באוקטובר 2017 כי לעניין מתן פטור מאחריות לנושאי משרה אשר מונו לראשונה לאחר יום 23 בפברואר 2017, יכלל סייג לפיו הפטור לא יחול ביחס למעשה או מחדל של נושא משרה בנוגע להחלטה או עסקה שלבעל השליטה או לנושא משרה כלשהו יש בה עניין אישי, והכל בהתאם למדיניות התגמול של הבנק, כפי שאושרה על ידי האסיפה הכללית ביום 23 בפברואר 2017, ואשר פרטיה לעניין פטור מאחריות מפורטים בסעיף 8.5 לנספח א' לדיווח מידי של הבנק מיום 14 בפברואר 2017 (מס' אסמכתא 01-01-2017-016098) הנכלל כאן על דרך ההפניה. יצוין כי הבנק לא הביא מחדש לאישור האסיפה הכללית הענקת כתבי פטור לדירקטורים מבעלי השליטה, שהוענקו בשנת 2004.
4. בנוסף, הבנק והחברות הבנות שלו מבצעים עסקאות עם בעלי עניין בבנק מעת לעת, שהינן במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק.

5. הקבוצה רכשה במהלך העסקים הרגיל, עד ליום 31 במרס 2017, מקבוצת פז (פז חברת הנפט בע"מ וחברות בנות וקשורות אליה), שבעלי השליטה בבנק היו בעלי עניין בה עד ליום 31 במרס 2017, דלקים עבור רכבים המשמשים עובדים של הבנק (לרבות רכבי ליסינג). בשנת 2017 עד ליום 31 במרס 2017, רכשה קבוצת הבנק דלקים מקבוצת פז בסך כולל של כ-1.4 מיליון ש"ח (שנת 2016 כולה - 5.7 מיליון ש"ח). כמו כן, הבנק שכר מקבוצת פז נכס נדל"ן לצורך סניף של הבנק בנתניה בשטח של כ-345 מ"ר עד לחודש ספטמבר 2017 וחברה מאוחדת שוכרת מקבוצת פז נכס נדל"ן לצורך סניף בכפר קרע בשטח של 25 מ"ר עד לחודש פברואר 2020. שכר הדירה לשנת 2017 עד ליום 31 במרס 2017 הסתכם בכ-0.2 מיליון ש"ח (שנת 2016 כולה - 0.8 מיליון ש"ח). למיטב ידיעת הבנק וכפי שעולה מדיווחי פז, בעלי השליטה בבנק חדלו להיות בעלי עניין בקבוצת פז החל מיום 31 במרס 2017.

6. להלן ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק (לרבות חברות שבעלי שליטה בבנק הינם בעלי עניין בהן) ובכלל זה נכללים גם נתונים בדבר עסקאות העונות לקריטריונים שנקבעו לענין עסקאות זניחות כמפורט לעיל (הנתונים נקובים באלפי ש"ח):

חבויות	אשראי	השקעה באגרות חוב	שווי הוגן של מכשירים נגזרים	סך הכל חבות כספית מאזנית	יתרת אשראי שלא נוצלה	ערבויות שניתנו על ידי הבנק להבטחת אשראי של בעל שליטה או צד קשור אליו	ערבויות שניתנו לבנק על ידי בעל שליטה, לטובת צד ג'	חבות של בעל השליטה בגין עסקאות בנגזרים	סך הכל
באלפי ש"ח									
31 בדצמבר 2017									
אחרים ⁽²⁾	77	-	-	77	450	-	-	-	527
סך הכל	77	-	-	77	450	-	-	-	527
31 בדצמבר 2016									
קבוצת פז ⁽¹⁾	53,314	-	-	53,314	4,586	160	-	-	58,060
אחרים ⁽²⁾	50	-	-	50	192	-	84	-	326
סך הכל	53,364	-	-	53,364	4,778	160	84	-	58,386

פקדונות	31 בדצמבר 2017	31 בדצמבר 2016
	יתרה לתאריך המאזן	יתרה לתאריך המאזן
	היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה ⁽³⁾	היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה ⁽³⁾
	באלפי ש"ח	באלפי ש"ח
קבוצת פז ⁽¹⁾	-	77,877
אחרים ⁽²⁾	12,265	4,550
סך הכל	12,265	82,427
	91,991	78,203

(1) פז חברת נפט בע"מ וחברות בנות וקשורות אליה. בעלי השליטה בבנק החזיקו באמצעי שליטה ב"פז" בשיעור העולה על 5% עד ליום 31 במרס 2017.
(2) קרוביהם של בעלי שליטה בבנק, כהגדרת קרוב בחוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981.
(3) על בסיס היתרות בסוף כל יום.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

רכישת השליטה בפיבי ובבנק בשנת 2003 והיתר בנק ישראל

ביום 19 בספטמבר 2003 רכשו בינוהון בע"מ וקבוצת ליברמן האוסטרלית מניות בפיבי באופן שבינוהון שבשליטת מר צדיק בינו החזיקה כ-28.54% מזכויות בהון בפיבי וכ-50.59% מזכויות ההצבעה וקבוצת ליברמן החזיקה 23.35% מהזכויות בהון ו-20% מהזכויות בהצבעה (בחלקים שווים באמצעות אינסטנז הולדינגס בע"מ שבשליטת ה"ה מיכאל והלן אבלס מאוסטרליה ודולפין אנרגיות בע"מ, שבשליטת ה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן מאוסטרליה, כולם באמצעות שרשרת גופים אוסטרליים). בין הרוכשים קיים הסכם הצבעה ושיתוף פעולה במסגרתו נקבעו הסדרים שונים בנוגע לאחזקותיהם בגרעין השליטה בפיבי ובעקיפין בבנק, הכוללים למיטב ידיעת הבנק, בין השאר:

1) בכפוף לכל דין, הסדר למינוי דירקטורים בפיבי ובבנק: בקשר לדירקטוריון פיבי - נקבע כי ימנה לפחות תשעה דירקטורים: חמישה דירקטורים או יותר שיומלצו על ידי בינוהון, דירקטור אחד שיומלץ על ידי אינסטנז הולדינגס, דירקטור אחד שיומלץ על ידי דולפין אנרגיות ושני דירקטורים חיצוניים שימונו לפי המלצת בינוהון לאחר היוועצות באינסטנז הולדינגס ובדולפין אנרגיות. בקשר לדירקטוריון הבנק נקבע כי הצדדים יפעלו כך שדירקטוריון הבנק ימנה לפחות 11 דירקטורים, שפיבי תתמוך במינוי חמישה דירקטורים שיומלצו על ידי בינוהון, דירקטור אחד שיומלץ על ידי אינסטנז הולדינגס ודירקטור אחד שיומלץ על ידי דולפין אנרגיות, וכי הדירקטורים החיצוניים בבנק יבחרו בהסכמה וכן נקבע הסדר במקרה שאין הסכמה כאמור;

2) בנוגע להשתתפות הצדדים באסיפות בעלי מניות של פיבי, נקבע כי הצדדים יצביעו באסיפות האמורות לפי עמדת בינוהון (לאחר דיון בין הצדדים), למעט לגבי החלטות למינוי דירקטורים בפיבי ובבנק (לגביהן נקבע ההסדר האמור לעיל) ולמעט עסקאות של פיבי, הבנק ו/או חברת בת שלהם עם הצדדים או בעלי עניין בהם, לגביהן נקבעו הסדרים, לפיהם עסקאות כאלו לא יבוצעו ללא הסכמה בכתב של בינוהון ושל אחת מהשתיים, אינסטנז הולדינגס או דולפין אנרגיות;

3) בכפוף לכל דין, הסדרים ביחס לשימוש בכח השליטה שלהם בפיבי בנוגע להצבעה של פיבי באסיפות בעלי מניות של הבנק כדלקמן: (א) בכל הנוגע לנושאים העומדים על סדר היום של אסיפת הבנק, לגביהם ניתנו החלטות או המלצות של דירקטוריון הבנק לאסיפה, תצביע פיבי בהתאם לעמדת דירקטוריון פיבי; (ב) בכל הנוגע לנושאים לגביהם לא ניתנו החלטות או המלצות כאמור של דירקטוריון הבנק או שהובאו לאסיפת הבנק לפי בקשת בעל מניות, ללא שנדונו בדירקטוריון הבנק, תצביע פיבי בהתאם לעמדת דירקטוריון פיבי, ובלבד שאחד מהדירקטורים שמונו על ידי אינסטנז הולדינגס או על ידי דולפין אנרגיות יתמוך בעמדה, ובהיעדר תמיכה כאמור, תצביע נגד הצעת ההחלטה. במקרה שלשני הדירקטורים שמונו כאמור על ידי אינסטנז הולדינגס או על ידי דולפין אנרגיות קיים עניין אישי, תצביע פיבי בהתאם לעמדת דירקטוריון פיבי. יובהר כי הסדרים אלו אינם חלים לגבי מינוי דירקטורים בבנק, שאז חל ההסדר המתואר לעיל. עוד הובהר בהסכם כי אין בהסכם בעלי המניות כדי להוות הסכם הצבעה החל על הדירקטורים בבנק.

4) הסכמה לפעול בהתאם להיתר בנק ישראל להחזקת אמצעי השליטה בבנק שניתן לבעלי השליטה;

5) מנגנון זכות סירוב ראשונה לבינוהון לרכישת מניות פיבי, שהן חלק מגרעין השליטה שנרכש בשנת 2003 כאמור, שבידי אינסטנז הולדינגס ודולפין אנרגיות (לרבות מניות הטבה או מניות אחרות שיוקצו בקשר אליהן), אם מי מהן תתקשר בהסכם למוכר;

6) מנגנון זכות הצטרפות לדולפין אנרגיות ולאינסטנז הולדינגס בעת מכירת מניות של פיבי, שהן חלק מגרעין השליטה שנרכש בשנת 2003 כאמור (לרבות מניות הטבה או מניות אחרות שיוקצו בקשר אליהן), על ידי בינוהון;

7) זכות לבינוהון לחייב את דולפין אנרגיות ואינסטנז הולדינגס להצטרף למכירה של מניות פיבי על ידה.

העברת השליטה בפיבי נעשתה בהתאם להיתר בנק ישראל מיום 27 באוגוסט 2003 (להלן - "ההיתר"), בו נקבעו, בין היתר, תנאים שונים והתחייבויות שונות לגבי אופן החזקת אמצעי השליטה במישרין ובעקיפין בפיבי ובבנק, העברתם והיחסים בין מקבלי ההיתר, פיבי והבנק, לרבות, למיטב ידיעת הבנק, כדלקמן:

1) כל עוד שולטים מקבלי ההיתר בפיבי, פיבי לא תמכור ולא תעביר, במישרין או בעקיפין, אמצעי שליטה בבנק, אם כתוצאה מכך יפחת שיעור ההחזקה שלה בבנק מתחת לשיעור המזערי שנקבע (כ-48.34% מהון המניות וכ-67.25% מזכויות ההצבעה) וכן נקבע שיעור מזערי להחזקות בפיבי. בהיתר נקבע, כי קבוצת השליטה תשמור בכל עת על החזקת השיעור המזערי בפיבי ובבנק. לצורך כך תרכוש קבוצת השליטה אמצעי שליטה אם שיעור החזקתה בסוג כלשהו של אמצעי שליטה ירד מתחת לשיעור המזערי. עוד נקבע, כי אם פיבי או הבנק ינפיקו זכויות למניות או כל נייר ערך הניתן להמרה למניות, תשמור קבוצת השליטה על החזקת השיעור המזערי בניכוי שלוש נקודות האחוז בחישוב על פי דילול מלא. על אף האמור לעיל, אם תבוצע השוואת זכויות בין סוגי המניות השונים הקיימים בפיבי או בבנק, יושווה גרעין השליטה או השיעור המזערי בהתייחס לזכויות ההצבעה, לשיעור המזערי בהתייחס להון המניות ובלבד שהקבוצה תמשיך לשמור על שליטה בלעדית בלבדית בפיבי ובבנק. ניתן לרכוש אמצעי שליטה נוספים בבנק שיוחזקו ישירות על ידי פיבי בשיעור שלא יעלה על 3% מהון המניות של הבנק ושיעור זכויות ההצבעה הנובעות מהחזקה נוספת זו (אמצעי שליטה בשיעור זה נרכשו על ידי פיבי בשנת 2005 ונמכרו על ידה בחודש אפריל 2013). כמו כן, נקבע כי עיסוקה העיקרי של פיבי יהיה החזקת השליטה בבנק.

- (2) מכיוון שחלפה תקופה של חמש שנים ממתן ההיתר, מקבלי ההיתר רשאים למכור או להעביר אמצעי שליטה בפיבי, רק אם (א) ימכרו או יעבירו ביחד את כל אמצעי השליטה, המהווים את השיעור המזערי בפיבי, ליחיד או לקבוצה שקיבלו היתר כדון לקבלתם; או (ב) הקונה או הנעבר קיבל היתר כדון לרכישה ולקבלה של אמצעי השליטה ויפעל בתיאום דרך קבע עם יתר מקבלי ההיתר על פי הסכם בעלי המניות בפיבי הנזכר לעיל או הסכם אחר שאושר על ידי המפקח על הבנקים.
- (3) אמצעי השליטה בפיבי, שנרכשו בעת רכישת השליטה, המוחזקים במישרין על ידי בעלי ההיתר וכן אמצעי השליטה בבנק המוחזקים בידי פיבי (בשיעור המזערי המצוין בסעיף 1 לעיל) יופקדו בידי נאמן תושב ישראל, אשר זהותו, כתב נאמנותו וההוראות שניתנו לו יהיו כפופים לאישור של המפקח על הבנקים. אמצעי השליטה האמורים בפיבי ובבנק מוחזקים באופן האמור לפי תנאי ההיתר באמצעות גיא חברה לנאמנות ולניהול בע"מ.
- (4) לא יחולקו דיבידנדים מרווחים שנצברו בבנק עד יום 31 במרס 2003 ואם ייצברו הפסדים לאחר מועד זה, לא יחולקו דיבידנדים, אלא לאחר כיסוי הפסדים אלה. יתרת העודפים בבנק שהיו ניתנים לחלוקה נכון ליום 31 במרס 2003 הסתכמה בסך של 2,391 מיליוני ש"ח.
- (5) מינויים של יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל הבנק יהיה כפוף להסכמת המפקח על הבנקים.
- (6) מקבלי ההיתר, לרבות קרוביהם ותאגידים בשליטת מי מהם, לא יקבלו דמי ניהול או כל תמורה והטבה אחרת, מהבנק או מתאגידים בשליטת הבנק, אולם יהיו רשאים לתת שירותים הניתנים כרגיל על ידי נותנם ובמחירי שוק, לאחר הודעה מראש למפקח על הבנקים בתנאים הנקובים בהיתר. הודיע המפקח כי השירות אינו מסוג הניתן כרגיל לאחרים או כי התמורה בעדו אינה סבירה, לא יינתן השירות. הוראה זאת אינה חלה על גמול לדירקטורים המשולם בסכום זהה לכל הדירקטורים בבנק.
- (7) ללא אישור של המפקח על הבנקים, לא יעסקו מקבלי ההיתר או תאגידים בשליטתם, לרבות פיבי והתאגידים שבשליטתה, בכל עסק, בישראל או מחוץ לישראל, של קבלת פקדונות, של מתן אשראי, או כל עיסוק פיננסי אחר שיש בו משום תחרות בעסקי הבנק. כמו כן, ללא אישור של המפקח על הבנקים, לא יהיו מקבלי ההיתר או מי מהם או תאגידים בשליטתם, בעלי עניין (כהגדרתם בהיתר), דירקטורים או מנהלים בכירים בתאגידים העוסקים בעיסוקים האמורים.
- (8) מימון רכישת אמצעי שליטה בפיבי או בבנק, לרבות מתן ערבות למימון כאמור, לא ייעשה, במישרין או בעקיפין, על ידי הבנק או תאגידים בנקאיים שבשליטתו.
- (9) נקבעו שיעורי החזקה מינימליים של מקבלי ההיתר בפיבי וכן הוראות בדבר הסדרים בתוך קבוצת מקבלי ההיתר, לרבות הוראות שונות בדבר רכישת אמצעי שליטה נוספים בפיבי על ידם, מבחינת אופן החזקתם של אמצעי שליטה נוספים שירכשו ומבחינת יחס שיעורי החזקה במניות פיבי בין חברי קבוצת השליטה.
- (10) קבוצת השליטה התחייבה להביא את ההיתר ותנאיו לידיעת דירקטוריון הבנק, למעט תנאים מסויימים.
- בעקבות תיקונים שבוצעו בהיתר, הותר לפיבי להגדיל את החזקותיה בבנק בשיעור שלא יעלה על 8% מהון המניות של הבנק, מעבר לשיעור החזקה שפורטו בהיתר. בהתאם לכך ובהתחשב בהחזקותיה של פיבי בבנק למועד דוח זה, פיבי רשאית להגדיל את החזקותיה בבנק בשיעור של עד לכ-8% מהון המניות של הבנק ושיעור זכויות ההצבעה הנובעות מהחזקה נוספת זו.
- בהיתר נקבע כי משפחת בינו תחזיק את אמצעי השליטה בפיבי (שהינם חלק מגרעין השליטה שנרכש בשנת 2003) באמצעות בינוהן בע"מ במישרין; כמו כן, בעקבות תיקונים להיתר, המחזיקים בבינוהן יכול שיהיו מר צדיק בינו ו/או ילדיו של מר צדיק בינו - מר גיל בינו (המכהן כדירקטור בבנק), גב' הדר בינו שמואלי, גב' דפנה בינו אור (להלן, ביחד - "משפחת בינו").
- משפחת בינו רשאית להחזיק את השיעור העודף בפיבי (מעבר לשיעור המזערי שנקבע בהיתר כאמור לעיל), על ידי תאגיד אחר.
- בשנת 2009 השלימה פיבי איחוד הון של מניותיה. בשנת 2010 השלים הבנק איחוד הון של מניותיו.

פרטים נוספים לגבי החזקות בעלי השליטה בפיבי

בהתאם לדיווחי פיבי, מאז 2 באפריל 2015, מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו שמואלי ודפנה בינו אור מחזיקים בחלקים שווים באמצעי השליטה בבינוהן (כל אחד מהם מחזיק 25%).

פיבי דיווחה כי ביום 24 במרס 2013 אינסטנז הולדינגס העבירה לאינסטנז מספר 2 בע"מ (להלן - "אינסטנז 2"), בעסקה מחוץ לבורסה, 4,139,233 ממניות פיבי, המהוות 15.77% מההון המונפק והנפרע של פיבי ומלוא החזקותיה של אינסטנז הולדינגס בפיבי. אינסטנז 2 הינה חברה שהתאגדה בישראל בבעלות מלאה של Sing Acquisitions Pte. Ltd (להלן - "סינג"), שהינה חברה שהתאגדה בסינגפור ונשלטת באופן מלא (באמצעות גופים אוסטרליים) על ידי ה"ה הלן ומיכאל (מייקל) אבלס, אשר שולטים באופן מלא גם באינסטנז הולדינגס (באמצעות אותם גופים אוסטרליים). המניות שהועברו מוחזקות בנאמנות עבור אינסטנז 2 על ידי גיא חברה לנאמנות ולניהול בע"מ. עם העברת המניות אינסטנז 2 הצטרפה כצד להסכם בעלי המניות בין אינסטנז הולדינגס, בינוהן ודולפין אנרגיות, כפי שתוקן מעת לעת, ואינסטנז הולדינגס ממשיכה להיות צד להסכם בעלי המניות והינה ערבה להתחייבויות אינסטנז 2. כמו כן, ההיתר תוקן כך שאופן החזקה של מקבלי ההיתר הנזכרים לעיל בפיבי יהיה באמצעות סינג ואינסטנז 2 במקום באמצעות Intanz Pty Ltd. אינסטנז הולדינגס.

בהתאם לדיווחי פיבי, נכון למועד פרסום הדוחות, החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהון ובהצבעה) הינן כלדהלן: בינוהון בע"מ - 38.29%, אינסטנז מספר 2 בע"מ - 15.66%, ודולפין אנרגיות בע"מ - 11.68%.

פרטים לגבי החזקות פיבי בבנק

למיטב ידיעת הבנק, נכון למועד פרסום הדוחות, מחזיקה פיבי ב-48.34% בהון ובזכויות ההצבעה בבנק (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה מבנק ישראל).

פיבי הינה חברה ציבורית אשר מנייתה נסחרת בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

יצוין כי בהתאם לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013 (להלן - "החוק לצמצום הריכוזיות") ולרשימות הגורמים הריכוזיים שפרסמה הוועדה לצמצום הריכוזיות לאחרונה, הבנק הוגדר כגוף פיננסי משמעותי ופז חברת נפט בע"מ (להלן - "פז") הוגדרה כתאגיד ריאלי משמעותי. לאור זאת, ובהתאם למצב הדברים שהיה קיים עד ליום 31 במרס 2017, לאחר תום תקופת המעבר של 6 שנים מפרסומו של החוק לצמצום הריכוזיות, בעלי השליטה בבנק לא היו יכולים לשלוט במקביל בבנק ובפז או לשלוט בבנק ולהחזיק יותר מ-5% מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בפז.

בהתאם לדיווחיה של פז, בעקבות מכירת מניות מעת לעת על ידי בעלי שליטה בפז, החל מיום 31 במרס 2017 חדלו בינו אחזקות בע"מ, דולפין אנרגיות בע"מ ואינסטנז הולדינגס בע"מ להיות בעלי עניין בפז.

בנסיבות אלה, לא חלה על בעלי השליטה בבנק מניעה מכח החוק לצמצום הריכוזיות להמשיך ולהחזיק בשליטה בבנק.

מעורבות ותרומה לקהילה

הפרויקט החברתי-קהילתי של הבנק, "מאמינים בך", בשיתוף עם ארגון מתן - משקיעים בקהילה, פועל מזה 10 שנים. בשנותיה הראשונות התמקדה התוכנית בבני נוער בסיכון שנפלטו ממסגרות שונות, במטרה לתת להם את האפשרות לשנות כיוון ולחיות חיים נורמטיביים בחברה הישראלית. במסגרת התוכנית, בני הנוער שולבו במיזמים עסקיים ובתוכניות שונות המשלבות לימודים עם עבודה וטיפוח יזמות עסקית בעזרת פיתוח כישורים ומיומנויות. בהמשך ובמהלך השנים האחרונות פנה הבנק לאוכלוסיות נוספות, במסגרת הפרויקט החדש "מאמינים בך", במטרה להרחיב את כר הפעילות ההתנדבותית בקרב עובדיו, תוך יצירה של מעורבות חברתית עם ערך מוסף כדוגמת מיזמים של "אבות ובנים על המגרש" ושיתופי פעולה עם אוכלוסיית ילדים בסיכון.

בשנת 2017 ממשיך הבנק לפעול במסגרת תוכנית "מאמינים בך", בדגש על ילדים ובני נוער בסיכון, תוך התמקדות בהעשרה ובהקניית כלים בנושאים מגוונים כגון: מודעות פיננסית, יזמות, כישורי מנהיגות ומצוינות ובאמצעות ליווי אישי, חניכה ואימוץ של קבוצות במסגרות השונות. כמו כן, פועל הבנק בסיוע לאוכלוסיות חלשות ואוכלוסיות מהפריפריה על ידי שיתופי פעולה של למידה משותפת, סיוע בסלי מזון, לימודי שפה, פעילות חברתית שיקומית וכו'.

הבנק מעודד ותומך במתנדבים מעובדי הבנק, המעוניינים לקחת חלק בפרויקט ולתרום מזמנם, ניסיונם ומומחיותם לטובת בני הנוער והאוכלוסיות הנוספות. בנוסף לפרוייקטים אלו תורמים הבנק וחברות הבנות שלו לעמותות וארגונים שונים.

סך התרומות שבוצעו בקבוצת הבנק בשנת 2017 הסתכם ב-3 מיליון ש"ח.

פרטים נוספים

262	תרשים מבנה האחזקות העיקריות של הבנק
263	רכוש קבוע
264	ההון האנושי
266	מערכת יחסי העבודה בבנק
267	מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי
268	הסכמים מהותיים
269	מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על קבוצת הבנק
274	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
275	התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם
278	מגזרי הפעילות הפיקוחיים - פרטים נוספים

תרשים מבנה האחזקות העיקריות של הבנק

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ
(הון % 28.2 הצבעה % 21)

הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ
(הון % 100 הצבעה % 100)

בנק אוצר החייל בע"מ
(הון % 78 הצבעה % 78)*

בנק מסד בע"מ
(הון % 51 הצבעה % 51)

**הצבעה - אחוזי האחזקה בזכויות ההצבעה
הון - אחוזי האחזקה בהון החברה**

* ראה באור ה.15. לדוחות הכספיים, באשר לרכישת החזקות חבר באוצר החייל על ידי הבנק ביום 16 בינואר 2018, אשר בעקבותיה מחזיק הבנק ב-100% מזכויות ההצבעה ומהזכות למנות דירקטורים וב-99.99% מהזכויות בהון.

רכוש קבוע

ליום 31 בדצמבר			
2016		2017	
יתרה	יתרה	פחת שנצבר	עלות
			במיליוני ש"ח
1,028	991	619	1,610
105	104	632	736
1,133	1,095	1,251	2,346

בניינים ומקרקעין (לרבות התקנות ושיפורים במושכר)

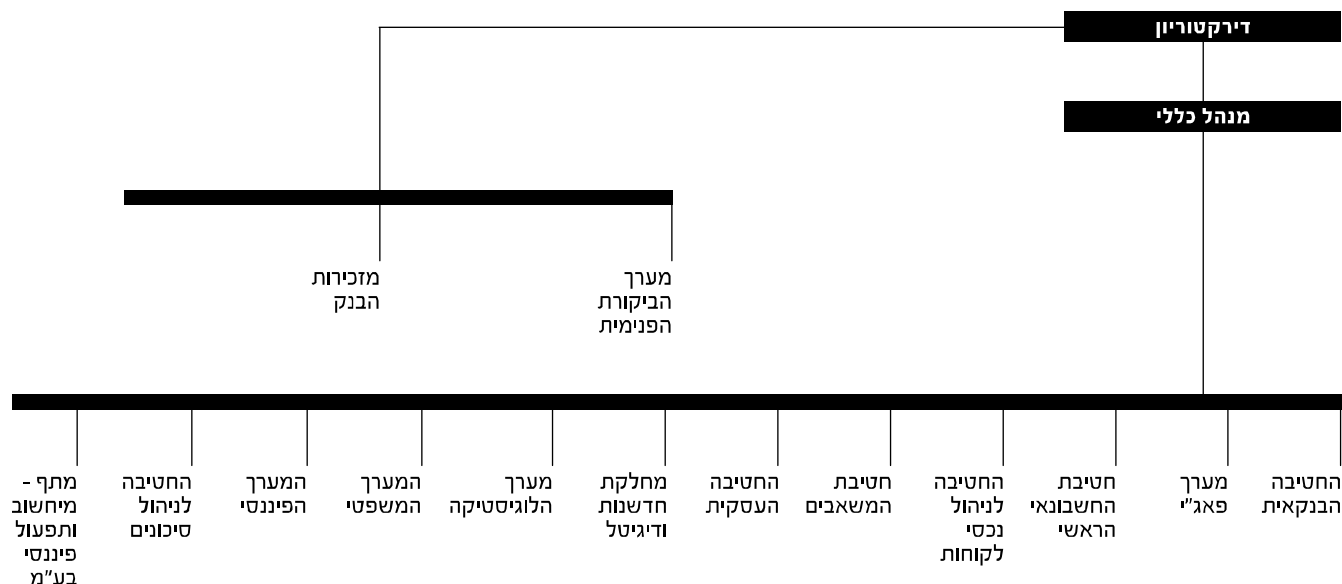
ציוד (לרבות מחשבים ריהוט וכלי רכב)

סך הכל

נכון לתאריך 31 בדצמבר 2017 קבוצת הבנק הינה הבעלים או החוכרת של שטחים המשתרעים על כ-61 אלף מ"ר, ב-60 נכסים שונים (31 בדצמבר 2016 - כ-69 אלף מ"ר, ב-66 נכסים שונים). בנוסף, הקבוצה שוכרת שטחים ברחבי הארץ, המשתרעים על כ-47 אלף מ"ר, ב-144 נכסים שונים ברחבי הארץ (31 בדצמבר 2016 - כ-49 אלף מ"ר, ב-156 נכסים שונים). חוזי השכירות של השטחים המושכרים הינם לתקופות שונות, כאשר לרוב ניתנות לבנק אופציות להארכת תקופות השכירות. על פי רוב, חוזי השכירות הינם צמודים למדד המחירים לצרכן. מידע נוסף לגבי היבטים נוספים הקשורים להשקעה בבנינים וציוד, ראה באור 16 לדוחות הכספיים.

ההון האנושי

המבנה הארגוני של הבנק

נכון ליום 31 בדצמבר 2017 מנתה קבוצת הבנק 161 סניפים ושלוחות (94 סניפים ושלוחות בבנק, 46 סניפים ושלוחות באוצר החייל ו-21 סניפים ושלוחות במסד). הקבוצה בוחנת באופן שוטף את ההתפתחות ברווחיות ובפעילות העסקית של הסניפים, ביחס לאוכלוסיות המטרה אותן הם נועדו לשרת, היעדים שנקבעו בתוכניות העבודה של הבנקים בקבוצה והיכולת למצות את הפוטנציאל באזור הגיאוגרפי בו פועל כל סניף. במסגרת זו נבחנת באופן שוטף התאמת הפריסה הסניפית לסביבה העסקית ולשינויים באיזורים המהווים פוטנציאל לפיתוח עסקי באוכלוסיית המטרה של כל אחד מהבנקים בקבוצה.

אסטרטגיית משאבי אנוש

אסטרטגיית משאבי אנוש של הבנק נבנית בהתאמה למדיניות הבנק ויעדיו העסקיים ועיקרה שותפות אסטרטגית בהשגת היעדים העסקיים של הבנק ומימוש מלא הפוטנציאל של ההון האנושי. בהתאם, במהלך שנת 2017 התמקדה אסטרטגיית משאבי אנוש במספר תחומים עיקריים:

פיתוח ההון האנושי - חיזוק ההון האנושי ופיתוחו בהתאם לצרכי הבנק ויעדיו העסקיים ותוך ראייה לטווח ארוך: איתור ומיצוי הפוטנציאל בקרב העובדים, מיפוי פערי ידע והקניית יכולות ליבה מרכזיות, הכשרות מקצועיות וניהוליות ופיתוח מנהלים.

תכנון כח אדם לטווח ארוך - מיפוי ותכנון צרכי ההון האנושי בהלימה ליעדי הבנק, התאמת מסלולי קריירה, גיוס והכשרת עתודות ניהול ועתודות מקצועיות בהתאם לצרכי הבנק.

פיתוח ארגוני - פיתוח כלים מתקדמים בכל תחומי הטיפול בהון האנושי בארגון, ביניהם: טיוב תהליכי גיוס, קליטה ושימור עובדים, הוקרת עובדים, ייעול תהליכים ארגוניים ובניית כלי בקרה, הערכת ביצועים, תמיכה ביחידות הבנק ועוד.

תקשורת פנים ארגונית - ניהול התקשורת הפנים ארגונית לשם יצירת שיח ושיתוף פעולה חוצה ארגון תוך העצמת ההון האנושי, דגש על פתיחות ושקיפות מידע, עידוד דיאלוג שוטף בבנק באמצעים שונים ומיתוג פעילויות הרווחה של הבנק.

תרבות ארגונית - תמיכה בתרבות המחזקת את ערכי ויעדי הבנק תוך שימת דגש על מצויינות בכל התחומים, אתיקה, אחריות חברתית ותרומה לקהילה.

כח אדם

מספר העובדים בקבוצת הבנק, על בסיס משרה מלאה, עמד בסוף שנת 2017 על 4,451, בהשוואה ל-4,623 בסוף שנת 2016, קיטון בשיעור של 3.7%.

נתונים אודות מצבת כח האדם בקבוצת הבנק במונחי משרות⁽¹⁾

2016		2017		
יתרה לסוף שנה	ממוצע שנתי	יתרה לסוף שנה	ממוצע שנתי	
3,465	3,548	3,363	3,401	הבנק - בארץ
1,129	1,160	1,078	1,094	חברות בנות בארץ
29	30	10	17	חברה בת בחו"ל
4,623	4,738	4,451	4,512	סך הכל בקבוצת הבנק

(1) מספר המשרות כולל גם תרגום למשרות של עלות שעות נוספות, בתוספת משרות כח אדם חיצוני שאינם עובדי הבנק, אך מספקים שירותי עבודה שנדרשה לוויסות כח האדם במסגרת הפעילות השוטפת ולצורך הטמעת פרויקטים.

להלן נתונים לגבי ממוצע שנתי של מצבת כח האדם בקבוצה לפי מגזרי פעילות פיקוחיים: המשרות המוצגות על פי מגזרי פעילות כוללות משרות של עובדים ישירים במגזר ומשרות של עובדי מטה ברמות השונות, שעלות העסקתם הועמסה על המגזר. חישוב מספר המשרות כאמור, מתבסס על מודל הקצאת העלויות אשר משמש את הבנק.

שנת 2016	שנת 2017	
295	270	מגזר עסקים גדולים
178	161	מגזר עסקים בינוניים
1,100	1,095	מגזר עסקים קטנים וזעירים
2,673	2,532	מגזר משקי בית
107	97	מגזר בנקאות פרטית
319	301	גופים מוסדיים
66	56	מגזר ניהול פיננסי
4,738	4,512	סך הכל

מאפייני המשאב האנושי

הוותק הממוצע של עובדי הבנק עומד על 18.7 שנים, בהשוואה ל-18.1 שנים בתקופה המקבילה אשתקד. הגיל הממוצע של עובדי הבנק עומד על 47.2 בהשוואה ל-46.6 בשנת 2016.

ניוד עובדים

על מנת להקטין ככל הניתן סיכונים ותלות בנושאי תפקידים שונים וכחלק מהפיתוח האישי והמקצועי של העובדים, הבנק מקפיד על ניוד עובדים בתוך הבנק ועל נהלי רוטציה בתפקיד. לשם כך פועל הבנק באופן שוטף לניוד בעלי תפקידים רגישים בסוף תקופת הכהונה הקבועה בנהלי הבנק בהתאם לתוכנית רוטציה רב שנתית, על פי סוג התפקיד ו/או הצרכים הפרסונליים ובכפוף למגבלות של הסכמי העבודה בבנק.

איכות ההון האנושי ואיכות הניהול

במהלך שנת 2017, נמשכה המגמה של טיפוח ההון האנושי בבנק באמצעות יצירת תהליכים מתקדמים בשלבים שונים של חיי העובד בארגון: גיוס, מיון וקליטת עובדים חדשים, הענקת קביעות ומינויים חדשים, פיתוח מנהלים, וכד'.

מאגר עתודות ניהול ותוכנית פיתוח מנהלים

מאגר עתודות הניהול של הבנק נבנה על בסיס הפרופיל הניהולי וכישורי הליבה הקריטיים. באמצעות המאגר מנוהל מעקב אחר עובדים בעלי פוטנציאל ניהולי לצרכי תכנון ופיתוח אישי ולצורך מיפוי פערים איכותיים וכמותיים. כתוצאה, נפתחו בשנים האחרונות מסלולים שונים לפיתוח מנהלים, במטרה להכשיר עתודות ניהול לטווחים שונים. נכון לדצמבר 2017 שיעור האקדמאים בבנק עומד על 58%.

קוד אתי

הבנק פועל כל העת למיסוד והטמעת התנהגות אתית, פיתוח כלים להטמעה של הקוד ולקידום תרבות של אתיקה ואחריות חברתית בקרב עובדיו. לשם כך מונו מוסדות אתיקה בבנק, ביניהם ועדת אתיקה בראשות חבר הנהלה אשר אחראית על הטמעת הקוד ועל מתן ייעוץ והדרכה בהתאם לערכי הקוד האתי, בין היתר, באמצעות פורטל הקוד האתי הכולל כלים אינטראקטיביים שונים לשימוש כלל העובדים. הקוד האתי של הבנק עודכן במהלך שנת 2016 בשיתוף העובדים. במהלך שנת 2017 התקיימו ימי עיון לכל עובדי ומונהלי הבנק כחלק מתוכנית הטמעה מקיפה בנושא אתיקה.

תקשורת פנים ארגונית

תקשורת פנים ארגונית משמשת ככלי ניהולי אסטרטגי שתפקידו לתמוך ביעדי הבנק ובפעילותו, ללוות את מכלול התהליכים והאירועים המרכזיים וליצור דיאלוג וחיבור של העובדים לארגון. הבנק שם דגש על ניהול אפקטיבי של התקשורת הפנים ארגונית במטרה לקדם שקיפות, להגדיל את שביעות רצון העובדים ולחזק את הקשר בין כלל עובדי הבנק.

הדרכה והכשרות מקצועיות

במהלך שנת 2017 הושם דגש על פיתוח אקלים של למידה ומצוינות בקרב העובדים והוכנסו לשימוש תהליכים וכלי מידע למיפוי פערי ידע ולפיתוח הכשרות מקצועיות מתקדמות בקבוצת הבנק. בנוסף, הושם דגש על הכשרות בתחומי הליבה של הבנק ועל פיתוח מנהלים לפני ובמהלך תפקיד. מספר ימי ההדרכה של קבוצת הבנק הסתכם בשנת 2017 ב-20,178, המהווים כ-79 משרות וכ-4 ימי הדרכה בממוצע לעובד בקבוצה בשנה (לעומת 19,284, המהווים כ-75 משרות וכ-3.7 ימי הדרכה בממוצע לעובד בשנה).

מערכת יחסי העבודה

- בבנק קיימים שני ארגוני עובדים: ארגון המנהלים ומורשי החתימה אשר מייצג כ-800 עובדים וארגון הפקידים אשר מייצג כ-1,900 עובדים. בבנק קיימים הסכמים קיבוציים הקובעים הצמדה מסוימת של תנאי הפקידים והמנהלים ומורשי החתימה להסכמים הנחתמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל (להלן - "בנק לאומי") לבין ועדי עובדיו.
- א. ביום 28 בספטמבר 2016, הגישו המנהלים ומורשי החתימה בקשת צד בסכסוך קיבוצי, בה טענו כי מכוח הסכם ההצמדה לבנק לאומי הם זכאים למענק בגובה משכורת אחת לכל עובד, בעקבות תשלום כזה שביצע בנק לאומי לעובדיו ביום 2 ביוני 2016. לאחר שמיעת הראיות, נמצא התיק בשלב הסיכומים, אשר עתיד להסתיים בחודש מרס 2018.
- ב. ביום 17 בנובמבר 2016, הגישו גם הפקידים בקשת צד לסכסוך קיבוצי, בה טענו כי מכוח הסכם ההצמדה לבנק לאומי הם זכאים למענק בגובה משכורת אחת לכל עובד, בעקבות תשלום כזה שביצע בנק לאומי לעובדיו, ביום 2 ביוני 2016. לאחר שמיעת ראיות, ביום 30 בנובמבר 2017 הושלם שלב הגשת הסיכומים והצדדים ממתינים לפסק הדין.
- ג. ביום 23 במרס 2017, קיבל בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב את תביעת הפקידים בבקשת צד בסכסוך קיבוצי שהגישו, וקבע כי הם זכאים לקבל המרה של ימי מחלה בלתי מנוצלים לימי חופשה לניצול בפועל בפרישת גיל, בעקבות הסכם שנעשה בבנק לאומי בינואר 2015. הבנק הגיש ערעור. ביום 2 בנובמבר 2017 התקיים דיון בערעור, ובו הציע בית הדין לצדדים להתפשר ואיפשר להם להודיע לו עד ליום 17 בדצמבר 2017, אם הגיעו לפשרה, שאם לא כן יפסוק לדין. הצדדים הודיעו כי לא הגיעו לפשרה וממתינים לפסק הדין.
- ד. ביום 14 במרס 2017, הגישו המנהלים ומורשי החתימה בקשת צד בסכסוך הקיבוצי, בה ביקשו סעדים זמניים וקבועים כנגד המשך הליכי ההתייעלות בבנק, תוך בקשה כי בית הדין יורה לבנק לקיים עמם משא ומתן לשם חתימה על הסכם קיבוצי בכל הנוגע להשלכות ההתייעלות על המנהלים ומורשי החתימה. הצדדים החליפו כתבי טענות ולמנהלים הותר להגיש בקשת צד מתוקנת, עליה יוכל הבנק להגיב בתשובת צד מתוקנת. דיון להוכחות נקבע ליום 6 במאי 2018.
- ה. ביום 8 במרס 2017, התקבלה הודעת הסתדרות העובדים החדשה (להלן - "ההסתדרות"), לפיה מעל לשליש מעובדי מתף מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן - "מתף") הצטרפו להסתדרות וכי החל מיום זה ההסתדרות הינה ארגון העובדים היציג של עובדי מתף. הנהלת מתף החלה במשא ומתן עם ההסתדרות והעובדים על הסכם עבודה ראשוני.

מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי

מדיניות תגמול לנושאי משרה בבנק

ביום 16 בפברואר 2014, אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק את מדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק בהתאם לסעיף 267א לחוק החברות והוראת ניהול בנקאי תקין A301 "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי" (להלן - "ההוראה"). לפרטים נוספים אודות מדיניות התגמול לנושאי המשרה האמורה ראו דיווח מיידי של הבנק מיום 5 בינואר 2014 (מס' אסמכתא: 01-004648-2014). ביום 12 באפריל 2016 פורסם חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016 (להלן - "חוק התגמול") ובימים 13 באוגוסט 2015 ו-29 בספטמבר 2016 פורסמו תיקונים להוראה (להלן - "התיקונים להוראה").

ביום 23 בפברואר 2017, אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק מדיניות תגמול חדשה לנושאי המשרה בבנק לפי סעיף 267א לחוק החברות המעודכנת לפי חוק התגמול והתיקונים להוראה וכן תנאי ההעסקה ליו"ר הדירקטוריון, גב' אירית איזקסון. לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי של הבנק מיום 18 בינואר 2017 (מס' אסמכתא: 01-006415-2017) ולדיווח המשלים מיום 14 בפברואר 2017 (מס' אסמכתא: 01-016098-2017). האמור בדוחות אלה נכלל כאן על דרך ההפניה.

מדיניות תגמול לעובדים

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין A301 "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי" (להלן - "ההוראה"), בחודש אפריל 2017 אישר הבנק, בחלוף כשלוש שנים ממועד אישורה הקודם, מדיניות תגמול מעודכנת לכלל עובדי הבנק, לרבות עובדים מרכזיים, וכן עקרונות למדיניות תגמול קבוצתית, כאשר מדיניות התגמול לנושאי המשרה כפי שאושרה על ידי אסיפת בעלי המניות של הבנק ביום 23 בפברואר 2017 מהווה חלק ממנה. במסגרת מדיניות התגמול לעובדים עודכנו ההוראות בקשר לתגמול עובדים ועובדים מרכזיים, לרבות בהתאם לתיקונים שחלו בהוראה ממועד פרסומה לראשונה וכן עודכנו הוראות בדבר חלוקת האחראיות בין הגורמים הרלוונטיים בבנק העוסקים במנגנון התגמול. כמו כן, במסגרת מדיניות התגמול הקבוצתית עודכנו העקרונות בדבר תגמול קבוע ותגמול משתנה של נושאי משרה בתאגידים נשלטים, לרבות בשים לב לעקרונות שנקבעו במדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק.

לגילוי נוסף בנושא "תגמול", ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", שעומד לעיון באינטרנט.

הסכמים מהותיים

פרט להסכמים בדרך העסקים הרגילה, ההסכמים המפורטים להלן, שנחתמו בשנת 2017 ו/או שנחתמו קודם לכן ועדיין מחייבים את הבנק, עשויים להחשב כהסכמים מהותיים שלא במהלך העסקים הרגיל:

1. הסכם בעלי מניות ואופציות מכר (PUT) אוצר החייל:
במסגרת הסדרים משנת 2006, בין הבנק לבין חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ (להלן - "חבר"), שהיתה עד לאחרונה בעלת מניות נוספת באוצר החייל, היו לבנק התחייבויות מסוימות כלפי חבר, וביניהן זכות לאופציות מכר (PUT), שתוקפה אמור היה לפוג ב-17 בפברואר 2018, לפיה חבר רשאית היתה לחייב את הבנק לרכוש ממנה את החזקותיה באוצר החייל, כולן או חלקן.
ביום 14 בינואר 2018 הציע הבנק לכלל בעלי המניות באוצר החייל לרכוש את מניותיהם באוצר החייל, על סוגיהן השונים, במסגרת הליך לפי סעיף 341 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - "חוק החברות"). התמורה הכוללת בגין רכישת המניות הינה בסך של כ-340 מיליון ש"ח, מחיר התואם את מחיר המימוש הקבוע בתנאי האופציה שנתן הבנק לחבר, והיא משקפת מחיר לפי שווי של 121% מההון העצמי של אוצר החייל על פי דוחותיו הכספיים ליום 30 בספטמבר 2017.
ביום 16 בינואר 2018 הושלמה רכישת החזקות חבר על ידי הבנק ובעקבותיה מחזיק הבנק ב-100% מזכויות ההצבעה באוצר החייל ומהזכות למנות דירקטורים וב-99.99% מהזכויות בהון. עם העברת החזקותיה של חבר לבנק, פקעה גם אופציית המכר המתוארת לעיל.
הבנק פועל כעת להשלמת רכישת מניותיהם של יתר בעלי המניות באוצר החייל בהתאם להוראות סעיפים 341 ו-342 לחוק החברות ובכפוף למועדים ולתנאים הקבועים בהם.
2. הסכמי עבודה קיבוציים:
בבנק קיימים שני ועדים - ועד הפקידים ועד המנהלים ומורשי החתימה.
להלן תמצית ההסכמים העיקריים שנחתמו עם שני ועדי העובדים:
- הסדר קיבוצי מיום 19 בנובמבר 1975 בין הנהלת הבנק לבין הוועד הארצי של אגודת המנהלים ומורשי החתימה של הבנק, בדבר הצמדת תנאי שכר ונילוים ותנאי עבודה, כנהוג לגבי מורשי החתימה בבנק לאומי לישראל בע"מ. ביום 12 בנובמבר 2000 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד, הקובע את חובות וזכויות העובדים, בין השאר, לעניין מדיניות שעות נוספות, חופשה שנתית, הבראה, חופשות מחלה, חופשות לידה, לימודים, פיטורין והתפטרות ופיצוי פיטורין (חוקת עבודה).
פרט להסכמים אלה נחתמים מעת לעת, בין הבנק לבין הוועד האמור, הסכמים פרטניים לגבי נושאים ספציפיים.
- הסדר קיבוצי מיום 25 באוקטובר 1974 בין הנהלת הבנק לבין הוועד הארצי של ארגון עובדי הבנק, בדבר קבלת תשלומים נלווים, כפי שמקבלים עובדי בנק לאומי לישראל בע"מ. כמו כן קיים הסכם קיבוצי מיוחד מאותה שנה, הקובע את חובות וזכויות העובדים, בין השאר, לעניין נידות בין תפקידים, מדיניות שעות נוספות, חופשה שנתית, הבראה, חופשות מחלה, חופשות לידה, לימודים, פיטורין והתפטרות ופיצוי פיטורין (חוקת עבודה). פרט להסכמים אלה נחתמים מעת לעת, בין הבנק לבין הוועד האמור, הסכמים פרטניים לגבי נושאים ספציפיים.
3. שיפוי ופטור לנושאי משרה בבנק ובחברות בת שלו ראה באור ג'25 לדוחות הכספיים.
4. שטרי נאמנות וערבויות בהנפקת אגרות חוב, כתבי התחייבות נדחים ושטרי הון נדחים - הבינלאומי הנפקות, חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, התקשרה בשטרי נאמנות בקשר להנפקת אגרות חוב, כתבי התחייבות נדחים ושטרי הון נדחים מסדרות שונות המונפקים על ידי הבינלאומי הנפקות, על פי תשקיפים בהנפקות ציבוריות או פרטיות.
בין הבינלאומי הנפקות לבין הבנק נחתמו הסכמים לפיהם, בגין הנפקות שתמורתן מופקדת בפקדונות או בפקדונות נדחים בבנק בתנאים זהים לתנאי תעודות ההתחייבות ובחלקם בתוספת עמלה, התחייב הבנק לשאת בכל התשלומים למחזיקי תעודות ההתחייבות, לרבות החזרי קרן ותשלומי רבית.
סך השווי המשוער של תעודות ההתחייבות שהונפקו במסגרת שטרי הנאמנות האמורים, שתמורתם הופקדה בבנק, ושנמצאות בידי הציבור, נכון ליום 31 בדצמבר 2017 (כולל הפרשי הצמדה, רבית שנצברה, הוצאות הנפקה, נכיון ופרמיה), הינו 4,567 מיליון ש"ח.
5. הסדרים בנושאים הקשורים לשוק ההון - הודעה שניתנה על ידי הבנק ביום 1 באוגוסט 1984 למפקחת על הבנקים דאז על מספר מגבלות שהבנק לקח על עצמו בקשר לפעילותו בשוק ההון.
6. שעבוד נכסי הבנק למסלקות בארץ ובחו"ל ולבנקים וברוקרים זרים - ראה באור 26 לדוחות הכספיים.
7. שעבוד לטובת בנק ישראל - ראה באור 26 לדוחות הכספיים.
8. ערבות הדדית לקרן סיכוני מעו"ף ולקרן סיכונים שהוקמה על ידי הבורסה - ראה באור 3.25. ד'. ו-3.25. ה'. לדוחות הכספיים.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים שחלים על קבוצת הבנק

להלן תמצית פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים עיקריים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע מהותית על פעילות הבנק.

בנקאות

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ז-2017

ביום 24 באוגוסט 2017, פורסם ברשומות התיקון הנ"ל לכללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות), תשס"ח-2008. בתיקון נקבע, בין היתר, כי עמלה הנגבית עבור שירות הניתן בערוצים ישירים תהיה נמוכה מזו הנגבית עבור אותו שירות באמצעות פקיד. התיקון צפוי להביא להגברת התחרות הבין בנקאית בתחום מתן השירותים בערוצים הישירים, שמחד עשויה להביא להגדלת היקף הפעילות בערוצים אלה ומאידך לשחיקה אפשרית בעמלות. בשלב זה לא ניתן לכמת את השפעת התיקון על קבוצת הבנק.

הודעת נגידת בנק ישראל בעניין מתווה להפחתת העמלה הצולבת

ביום 16 בינואר 2018 הודיעה נגידת בנק ישראל על כוונתה להפחית את העמלה הצולבת בעסקאות חוב נדחה על פי מתווה שפרטיו הסופיים ייקבעו לאחר בחינת הערות הציבור. לאחר בחינת הערות הציבור פירסם בנק ישראל ביום 25 בפברואר 2018 מתווה מעודכן של הפחתת העמלה צולבת, להלן עיקריו:

עמלה על עסקאות חוב נדחה - תופחת משיעור 0.7% כיום עד לשיעור 0.5% בחמישה שלבים, בשלב ראשון החל מיום 1 בינואר 2019 תופחת ל-0.6%, ואחר כך מידי שנה ב-0.025% נוספים. בשלב האחרון, החל מיום 1 בינואר 2023 תופחת ל-0.5%. עמלה על עסקאות חוב מיידיות - תופחת משיעור 0.3% כיום עד לשיעור 0.25% בשני שלבים, הראשון החל מיום 1 בינואר 2021 והשני מיום 1 בינואר 2023. להפחתת שיעור העמלה הצולבת צפויה להיות השלכה מסוימת על הכנסות הבנק מפעילות בכרטיסי אשראי.

תזכיר חוק שירותי תשלום, התשע"ז-2017

פורסם ב-19 ביולי 2017, בהמשך לדוח הוועדה הבינמשרדית לקידום השימוש באמצעי התשלום, בא להחליף את חוק כרטיסי חוב, התשמ"ו-1986, בחוק מקיף ועדכני יותר, התואם את ההתפתחויות הטכנולוגיות בתחום זה, ומתבסס גם על האסדרה האירופאית בהתאם לעקרונות שנקבעו ב-PSD (Payment Service Directive).

החוק המוצע מבקש להסדיר שתי מערכות חוזיות עיקריות -

- בין "נותן שירות תשלום למשלם" (מנפיק אמצעי תשלום או מנהל חשבון תשלום) לבין המשלם.
- בין "נותן שירות תשלום למוטב" (סולק או מנהל חשבון תשלום) לבין המוטב (מקבל התשלום).

שירותי התשלום עליהם חל החוק המוצע הם: ניהול חשבון תשלום, הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של עסקת תשלום וכל שירות נוסף שקבע השר, בהסכמה עם שר האוצר ונגיד בנק ישראל.

החוק המוצע עוסק בהוראות המהותיות וההגנות הצרכניות בתחום שירותי התשלום וקובע הוראות בנושאים העיקריים הבאים - חוזה שירותי תשלום (אופן כריתת החוזה, תוכנו, קיומו וסיומו), אחריות לשימוש לרעה באמצעי התשלום, הפסקת הוראות תשלום בנסיבות מסוימות, הרשאות לחיוב חשבון או אמצעי תשלום, אופן ביצוע הוראות תשלום, קביעת סנקציות פליליות ועיצומים כספיים בגין הפרות מסוימות של הוראות החוק. בשלב זה, לא ניתן לכמת את השפעת תזכיר החוק על קבוצת הבנק.

בנקאות בתקשורת

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 367 - בנקאות בתקשורת

ההוראה פורסמה ביום 21 ביולי 2016, במטרה לעודד את התפתחות הבנקאות הדיגיטלית ואגב כך להגביר את התחרות במערכת הבנקאית. ההוראה מסירה חסמים קיימים ומאפשרת הרחבת היקף השירותים הבנקאיים הניתנים באמצעים טכנולוגיים וביצוע מגוון פעולות בנקאיות מרחוק. בד בבד, מטילה ההוראה על התאגידים הבנקאיים אחריות מוגברת לניהול הסיכונים הייחודיים הגלומים בפעילות, וביניהם סיכונים אבטחה וסייבר וסיכונים פגיעה בפרטיות, וכן מחייבת לחזק ולהתאים את המסגרת לניהול הסיכונים לסביבת הפעילות הטכנולוגית המתקדמת, לרבות הוספת בקורות, ניטור פעולות חריגות, משלוח התראות ללקוחות והדרכת לקוחות.

ההוראה מהווה רפורמה בדיני הבנקאות וצפויה להוביל לשינויים במגוון והיקף השירותים הבנקאיים שיועמדו ללקוחות באמצעים ישירים, וזאת בהתאם להתפתחויות הטכנולוגיות בתחום הפינטק והמגמות הבינלאומיות. בבנק הוקמה מחלקה יעודית לטיפול הוליסטי בתחום החדשנות והדיגיטל.

ביום 25 בדצמבר 2017 פורסם תיקון להוראה, במסגרתו הוסדרו בעיקר הכללים ליישום חובה, שהוטלה על התאגידים הבנקאיים בחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, להעביר מידע בדבר יתרת לקוח בחשבון עובר ושב לגופים פיננסיים אחרים. הבנק נערך ליישום ההוראה במועד שנקבע.

אשראי ובטוחות

הצעות החוק שלהלן כוללות רפורמה משמעותית בדיני בטוחות וחדלות פרעון, העלולה לפגוע בזכויות נושים מובטחים וביכולת גביית חובות.

הצעת חוק חדלות פרעון ושיקום כלכלי, התשע"ו-2016

ההצעה, אשר התקבלה בקריאה ראשונה ביום 9 במרס 2016, כוללת רפורמה מקיפה בדיני חדלות הפרעון, תוך קביעת מסגרת חקיקתית אחת לתאגידים ויחידים, והתייחסות להיבטים הייחודיים הנוגעים לכל אחד מהם. ההצעה כוללת, בין היתר, את החידושים הבאים: הגדרת חדלות פרעון תהיה לפי המבחן התזרימי במקום המבחן המאזני הנוהג כיום; נושה עתידי לא יהיה רשאי להגיש בקשה לפתוח בהליכים, אלא בנסיבות בהן החייב פועל במטרה להונות את נושיו; הסמכת בית המשפט המחוזי להחליט בדבר הדרך המתאימה לטיפול בחדלות הפרעון של תאגידים (הליכי שיקום או הליכי פירוק); הסמכת בית משפט השלום או גורמים מנהליים לדון ביחידים, בהתאם להיקף החוב. בתקופת בדיקה, יבחן מצבו הכלכלי של החייב והתנהלותו, ותחול הקפאת הליכים, ובסיומה תיקבע לחייב תכנית שיקום, שעם השלמתה יופטר היחיד מחובותיו. יחיד שאין ביכולתו לפרוע את חובותיו, יופטר באופן מיידי; הרוב המכריע של החובות בדין קדימה יבוטל; בעל שעבוד צף יוכל להיפרע רק עד לסכום השווה ל-75% משווי הנכסים הכפופים לשעבוד הצף, למעט אם השעבוד הצף נרשם טרם לפרסום החוק, כפוף לתנאים המפורטים בהצעה; נושה מובטח לא יהיה זכאי לקבל את רבית הפיגורים על החוב המובטח ממימוש הנכסים המשועבדים, אלא רק לאחר שהחובות של הנושים הרגילים נפרעו במלואם. מאז פרסום הצעת החוק התקיימו לגביה דיונים רבים בוועדת חוקה, חוק ומשפט, בהם הוצעו וגובשו שינויים נוספים גם לעומת האמור בהצעת החוק.

הצעת חוק המשכון, התשע"ה-2015

ההצעה, אשר אושרה בקריאה ראשונה ביום 17 ביולי 2015, כוללת שינויים מרכזיים בדיני השעבודים, בין היתר כמפורט להלן: זכותו של יחיד למשכן נכס שטרם הגיע לרשותו ואף נכס שטרם בא לעולם; ביטול מוסד "השעבוד השוטף" - החברה החייבת תוכל ליצור משכון קבוע על הנכסים העתידיים של החברה, ומעמדו של משכון זה לא יהיה נחות אוטומטית ביחס לשעבודים ספציפיים; ביטול האפשרות של נושה להגביל את כוחו של החייב לבצע עסקאות בנכס הממושכן, ועוד.

תחרותיות

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017

בהמשך להמלצות הוועדה להגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים, בראשות עו"ד דרור שטרם (להלן - "הוועדה"), פורסם ביום 31 בינואר 2017 החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017 (להלן - "החוק") אשר עיקריו יפורטו להלן.

צעדים נוספים ליישום המלצות הוועדה ננקטים על ידי בנק ישראל, ביניהם הגדלת מספר השחקנים בשוק האשראי הקמעונאי, הסרת חסמים להקמת בנקים חדשים בישראל, לרבות הקלות לחברות כרטיסי אשראי ופתיחת מערך התשלומים לתחרות.

ואלה עיקרי החוק: בנק בעל היקף פעילות רחב, אשר שווי נכסיו כפי שמופיע במאזן הבנק בדוח הכספי השנתי האחרון שנערך על בסיס מאוחד (להלן - "נכסים מאזניים") עולה על 20% משווי הנכסים הנ"ל של כלל הבנקים בישראל (להלן - "בנק בעל היקף פעילות רחב"), לא יעסוק בתפעול הנפקה של כרטיסי חיוב ובסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב, לא ישלט ולא יחזיק אמצעי שליטה בתאגיד העוסק בתפעול הנפקה או בסליקה כאמור (יהיה רשאי לתפעל הנפקת כרטיסי חיוב באמצעות אחר או להתקשר עם סולק). תחילת מגבלות השליטה והחזקת אמצעי השליטה הנ"ל על בנק בעל היקף פעילות רחב (אם שלט או החזיק אמצעי שליטה ערב יום פרסום החוק) - שלוש שנים מיום פרסום החוק, ובתנאים מסוימים - ארבע שנים ממועד פרסום החוק.

עוד נקבע, כי החל מתום ארבע שנים מיום פרסום החוק ועד שש שנים ממועד זה, תוקנה לשר האוצר סמכות לקבוע כי מגבלות כאמור יחולו גם על תאגיד בנקאי שאינו בנק בעל היקף פעילות רחב, ובלבד ששווי נכסיו המאזניים לא יפחת מ-10% משווי הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל.

נכון למועד פרסום דוח זה, שווי הנכסים המאזניים של הבנק נמוך מ-10% משווי הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל. בנוסף, נקבעה תקופת מעבר מיום פרסום החוק ועד תום חמש שנים מהמועד האמור, ולגבי בנק בעל היקף פעילות רחב - עד תום שלוש שנים ממועד הפרדת הבעלות (תקופת המעבר), במסגרתה יחולו מגבלות שונות על בנק המנפיק כרטיסי חיוב שערב פרסום החוק שלט או החזיק אמצעי שליטה בחברת כרטיסי חיוב (כולל הבנק). בין היתר, נקבע כי מתום שנה מפרסום החוק ועד תום תקופת המעבר, בנקים כאמור יחויבו לבצע את תפעול הנפקה של כרטיסי החיוב באמצעות חברת כרטיסי חיוב אחת לפחות, ולעניין בנק בעל היקף פעילות רחב וכל בנק אחר שאינו עוסק בתפעול הנפקה (כולל הבנק) - באמצעות שתי חברות לפחות, שאחת מהן לפחות אינה בשליטתו והוא אינו מחזיק בה אמצעי שליטה. כמו כן, נקבע כי מתום שנתיים מיום פרסום החוק ועד תום תקופת המעבר, בנק כאמור, לא יבצע באמצעות חברת כרטיסי חיוב אחת, תפעול הנפקה של יותר מ-52% מסך כרטיסי החיוב החדשים שהוא מנפיק ללקוחותיו. שר האוצר, בהסכמת הנגיד ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי בכל עת, במהלך תקופת המעבר, לשנות בצו, לכלל הבנקים או לסוג מסויים מהם, את השיעור הקבוע בפסקה זו, אם מצא כי הדבר מוצדק לשם קידום התחרות בשוק האשראי. על בנק בעל היקף פעילות רחב הוטלו בתקופת המעבר מגבלות נוספות בעניין חלוקת הכנסות בינו לבין חברת כרטיסי אשראי, צמצום מסגרות האשראי ותיחום המועד שבו הוא רשאי לפנות ללקוחותיו בעניין הצעת הנפקה/חידוש הכרטיס. במהלך תקופת המעבר, חברת כרטיסי אשראי רשאית לעשות שימוש בשמו של הלקוח ופרטי ההתקשרות עמו, אם הגיעו לידיה כדיון, אגב ביצוע תפעול הנפקה של כרטיסי חיוב, לשם פנייה ללקוח בהצעה להנפקת כרטיס חיוב או מתן אשראי, וזאת אף בלא שהלקוח נתן הסכמתו (וכל עוד לא ביקש הלקוח שלא ייעשה שימוש במידע כאמור).

החוק כולל הוראות נוספות אשר תכליתן הגברת התחרות והעצמת יכולת המיקוח של הצרכנים וביניהן העברת מידע, לבקשת לקוח, לגופים פיננסיים אודות היתרות בחשבון עו"ש, הטלת חובה על הבנק להפיץ כרטיסי אשראי של מנפיקים הקשורים עמו בהסכם הפצה והצגת מידע ללקוח, לפי בקשתו, גם על עסקאות שביצע באמצעות כרטיסי אשראי שהונפקו שלא על ידי הבנק והתשלום בעדן נעשה בדרך של חיוב חשבון הלקוח בבנק, איסור שינוי לרעה של תנאי התקשרות ואיסור מניעת תחרות וגישה למידע של גופים פיננסיים. כמו כן, נקבע כי גוף פיננסי יאפשר ללקוח או לנותן שירות להשוואת עלויות (על פי יפוי כוח מהלקוח) לצפות באופן מקוון במידע פיננסי הנוגע ללקוח ולעשות שימוש במידע הנ"ל לשם מתן שירותים המפורטים בחוק. כאמור לעיל, מגבלה זו אינה חלה על הבנק.

עוד כולל החוק איסור על סירוב בלתי סביר לבקשת לווה למתן הסכמה לשעבוד נוסף של נכס, נחות בדרגתו, לטובת נושה אחר, וכן על מימוש של שעבוד כאמור. ביום 22 באוקטובר 2017 פורסם תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין 311 בענין ניהול סיכון אשראי, אשר בהתאם לו נדרש תאגיד בנקאי לקחת בחשבון, במדיניות האשראי, את ההשלכות הנובעות מזכותו של הלווה לשעבד את הנכס בשעבוד נוסף, נחות בדרגתו, ובפרט את ההשלכות הנובעות מאפשרות מימוש השעבוד על ידי הנושה האחר. הבנק נערך לעניין גיבוש המדיניות לעניין זה.

החוק אוסר על החזקה של יותר מ-10% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בשירותי בנק אוטומטיים בע"מ, המפעילה מערכת ממשק בין מנפיקים לסולקים לאישור עסקאות בכרטיסי חיוב, ונקבעה תקופת מעבר בעניין זה לגבי מחזיקים קיימים.

החוק מורה על הקמת תשתית טכנולוגית לאספקת שירותי מחשוב. אם ייוכח שר האוצר, בתום 18 חודשים מיום תחילתו של החוק, כי אין חלופות טכנולוגיות מספקות והדבר דרוש לשם הגברת התחרות, יוכל השר לחייב בנק שחלקו בנכסים המאזניים עולה על 10% למכור ולתפעל שירותי מחשב או להשכיר מקרקעין המשמשים לצורך כך, בתנאים הקבועים בחוק. כאמור לעיל, מגבלה זו אינה חלה על הבנקים.

הצעדים הכרוכים בחקיקה זו צפויים להגביר את רמת התחרות במערכת הבנקאית בישראל, הן באמצעות הגדלת כוח המיקוח של הצרכן והן באמצעות עידוד כניסת שחקנים חדשים. תוצאה כזו מהווה מחד איום תחרותי על קבוצת הבינלאומי, ומאידך תומנת בחובה הזדמנויות, בעיקר לבנק שאינו בעל היקף פעילות רחב. בכונת הבנק למצות את ההזדמנויות העסקיות הגלומות בהגברת התחרות בתחומים אלו.

חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 5), התשע"ז-2017

ביום 9 באוגוסט 2017 פורסם תיקון מס' 5 לחוק שבנדון, במסגרתו תוקן, בין היתר, גם שם החוק ל"חוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993" ("החוק"). התיקון לחוק נעשה על רקע המלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, ומטרתו להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לאלה החלות על מלווים מוסדיים, לרבות המערכת הבנקאית. במסגרת התיקון נקבעו תקרות ביחס לעלות האשראי וביחס לרביית על אשראי בפיגור, ובנוסף הוחלו גם על הגופים המוסדיים וביניהם הבנקים, כלל הוראות החוק לרבות הוראות הקשורות בתהליך מתן האשראי וגבייתו. התיקון לחוק קובע סנקציות פליליות ומנהליות בגין הפרות שונות. החוק חל על יחידים בלבד, אולם לשר המשפטים סמכות להרחיב את התחולה גם לתאגידים מסוג שייקבע. התיקון ייכנס לתוקפו 15 חודשים מיום פרסומו ויחול על חוזים שייכרתו מיום כניסתו לתוקף. הבנק נערך ליישום החוק במועד שנקבע.

שוק ההון

א. קופות גמל

משרד האוצר פרסם ביום 19 בדצמבר 2016 את טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה, מכירה והחזקה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ו-2016, אשר מתקנת טיוטות קודמות באותו נושא.

על פי הטיטה משקיע מוסדי הנמנה על קבוצת משקיעים שלאחד מהם יש הסכם עם תאגיד למתן שירותי ניהול או תפעול ("מתפעל") רשאי לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות המתפעל או באמצעות צד קשור למתפעל ובלבד ששיעור עמלת הרכישה או המכירה לא יעלה על 20% מסך כל עמלות הרכישה או המכירה ששילם המשקיע המוסדי במהלך השנה. כמו כן, נקבעו תנאים שבהם משקיע מוסדי רשאי לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צדדים קשורים למשקיע המוסדי. הטיטה מוסיפה דרישה להליך תחרותי, לפחות אחת לשלוש שנים, בקשר להחזקה של ניירות ערך וקובעת כי משקיע מוסדי שהתקשר בהסכם ישיר עם גלובל קסטודיאן (למעט בנק, בנק למשכנתאות או בנק חוץ שקיבלו רשיון מבנק ישראל) להחזקת ניירות ערך, יהיה פטור מהחובה לקיים הליך תחרותי לקבלת שירותי החזקה.

ביום 31 באוקטובר 2017 פורסמו התקנות הסופיות, אשר אינן כוללות את המגבלה הנ"ל של 20% לעניין רכישה או מכירה של ניירות ערך באמצעות מתפעל או צד קשור למתפעל, כאמור לעיל. כמו כן, נקבע כי ההליך התחרותי הנוגע להחזקה של ניירות ערך ייערך אחת לחמש שנים במקום שלוש, כאשר הדרישה לעריכת הליך תחרותי כאמור תיכנס לתוקפה רק בחלוף שנה מיום פרסום התקנות. לא ניתן עדיין להעריך את השלכות התקנות על הכנסות הבנק מתחום פעילות זה.

ב. חוק ניירות ערך (תיקון מס' 63), התשע"ז-2017 - שינוי מבנה הבעלות של הבורסה והמסלקות

ביום 6 באפריל 2017 פורסם חוק ניירות ערך (תיקון מס' 63) התשע"ז-2017 (להלן - "תיקון החוק"). תיקון החוק נכנס לתוקף ביום 6 ביולי 2017, למעט נושאים ספציפיים שנקבע להם תוקף מיוחד. מטרתו של תיקון החוק היא להסדיר שינוי מבנה הבעלות של הבורסה והמסלקות תוך הפרדת הבעלות בבורסה ובמסלקות מהחברות בהן והפיכתן לחברות למטרות רווח. לאחר השינוי המבני, הגישה למסחר ו/או לסליקה לא תהא עוד תלויה בקיומן של זכויות בעלות בבורסה ו/או במסלקות אלא תהא מבוססת על התקשרות חוזית בין הבורסה ו/או המסלקות לבין חברים פוטנציאליים. להלן עיקרי תיקון החוק:

הסדרת הרישוי, ההחזקה ואופן ניהול הבורסה ו/או המסלקות לאחר השינוי.

חבר בורסה או תאגיד בנקאי לא יהיו רשאים להחזיק בבורסה יותר מ-5% או לקבל היתר שליטה בבורסה ובמסלקות לאחר שינוי מבנה הבעלות. בנוסף, נקבע כי התמורה ממכירת אמצעי שליטה על ידי חברי הבורסה הקיימים מעבר לחלקם היחסי בהון העצמי של הבורסה, בהתאם לדוחותיה הכספיים לשנת 2015, אשר מסתכם בכ-508 מיליון ש"ח, תועבר לבורסה על מנת שתשמש להפחתת עמלות והשקעה בתשתיות טכנולוגיות בלבד. בהתאם לתיקון החוק, נקבעו מועדים לאישור תכנית הסדר על ידי בית המשפט.

עם תום חמש שנים ממועד אישור תכנית ההסדר על ידי בית המשפט או עד מועד הנפקת מניות הבורסה לציבור ורישומן למסחר, ככל שיונפקו, לפי המוקדם, חברי הבורסה הנוכחיים לא יהיו רשאים להחזיק אמצעי שליטה בבורסה בשיעור העולה על 5%. במהלך תקופה זו לא יקנו החזקות באמצעי השליטה, מעל השיעור המותר בחוק, זכויות כלשהן הצמודות להחזקות כאמור.

בנוסף, נקבעו כללי ממשל תאגידי מיוחדים שיחולו על הבורסה, בהתאם להחזקות חברי הבורסה בבורסה. כמו כן, נקבעו חובות דיווח לועדת הכספים בנושאים שונים.

ביום 7 בספטמבר 2017 אישר בית המשפט את תכנית ההסדר במסגרת הליך לפי סעיף 350 לחוק החברות, שהוגשה על ידי הבורסה, לשם יישומו של שינוי מבנה הבורסה והפיכתה לחברה למטרות רווח, בעלת הון מניות מסוג אחד בלבד. על פי תכנית ההסדר הוקצו לחברי הבורסה הנוכחיים מניות בבורסה, כשחלקה של קבוצת הבנק הסתכם (לאחר הקצאה לעובדים ונושאי משרה בבורסה) בכ-20.3%. לפרטים בדבר הצעה למכירת מניות הבורסה המוחזקות על ידי קבוצת הבנק ראה ביאור 1.12.

ביום 11 במאי 2017 הוגשה עתירה לבג"צ על ידי חברי כנסת, שביקשה לבטל את התיקון לחוק בטענה שהינו בלתי חוקתי, נוכח פגיעתו בזכויות יסוד חוקתיות וביניהן זכות הקניין של הציבור. עתירה זו נמחקה על ידי בית המשפט ביום 22 ביוני 2017.

ג. הוראת ניהול בנקאי תקין 330 - ניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות ערך.

ההוראה פורסמה ביום 23 באוקטובר 2017, והיא כוללת עקרונות לניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות ערך, ובעיקר פעילות ספקולטיבית ובכלל זה הוראות בעניין ממשל תאגידי, מדידת הסיכונים, ניהול ובקרת הסיכונים, והנחיות בדבר ניהול הסיכונים התפעוליים והמשפטיים.

בין היתר, נקבעה דרישה להעמדת בטחונות נזילים בגין נגזרי OTC - בטחונות משתנים (כנגד החשיפה הקיימת) ובטחונות ראשוניים (כנגד החשיפה הפוטנציאלית). את עיקר ההוראות יש ליישם לא יאוחר מיום 1 ביולי 2018.

דרישות הנוהל בנושא בטחונות מלקוחות לא יחולו בשלב זה על לקוח מפוקח (תאגיד בנקאי, קופות גמל, חברות ביטוח, קרנות נאמנות ותעודות סל), בנק מרכזי או לקוח שאינו עוסק בפעילות ספקולטיבית, והן תקבענה במועד מאוחר יותר. הבנק נערך ליישום ההוראות.

ממשל תאגידי וחברות

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 - דירקטוריון

ביום 5 ביולי 2017, פרסם בנק ישראל תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301. מטרת התיקון היא להגביר את אפקטיביות הדיונים בדירקטוריון ואת התאמת תמהיל הדירקטוריון לפעילות הבנק ובכך לסייע לדירקטוריון להתמקד בצורה טובה יותר בנושאים אסטרטגיים ובסיכונים מרכזיים. בין התיקונים העיקריים נכללים התיקונים הבאים: התוספה דרישה לקבוע מדיניות שתקצוב כהונת יו"ר דירקטוריון; נקבעו תנאים נוספים לכשירות דירקטורים; הוקטן המספר המקסימלי של חברי הדירקטוריון מ-15 ל-10; בוטל הצורך לאשרר כל החלטה של ועדת הדירקטוריון במליאה ושנו הנושאים שלא ניתן להאציל לועדת דירקטוריון. התיקון נכנס לתוקף מייד, למעט השינויים בהרכב הדירקטוריון ובתנאי הכשירות של דירקטורים, שיכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2020.

פעילות חוצת גבולות של לקוחות

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 227), התשע"ו-2016

על מנת שניתן יהיה ליישם את ההסכם הביילטרלי בין ארה"ב לבין ישראל בנוגע ליישום ה-FATCA ("הסכם הפטקא") והסכמים לחילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס (CRS - COMMON REPORTING STANDARD) שייחתמו בין הרשויות המוסמכות במדינת ישראל לבין הרשויות המוסמכות במדינות עמן נחתם הסכם לחילופי מידע, במתכונת שקבע ארגון ה-OECD, פורסם ביום 14 ביולי 2016 חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 227), התשע"ו-2016. החוק מטיל על מוסדות פיננסיים ישראלים מדווחים חובה לאסוף ולהעביר מידע, כהגדרתו בחוק, הכל כפי שיקבע בתקנות שר האוצר לעניין זה. בהתאם לחוק, ניתן יהיה להטיל על מוסדות פיננסיים ישראלים מדווחים עיצום כספי בגין אי זיהוי פרטים או בשל פגם בהעברתם, וזאת מבלי לגרוע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה כאמור המהווה עבירה.

תקנות מס הכנסה (יישום הסכם פטקא), התשע"ו-2016

התקנות, אשר פורסמו ביום 4 באוגוסט 2016, קובעות את החובות המוטלות על מוסדות פיננסיים לצורך יישום הסכם הפטקא, ומסדירות את התהליכים השונים שעל מוסדות פיננסיים לבצע לשם בדיקת נאותות לחשבונות פיננסיים לצורך זיהוי בעלי החשבון וסיווגם כחשבונות שיש לדווח עליהם במסגרת הסכם זה. כן כוללות התקנות חובת מתן הודעה ללקוח בדבר העברת מידע למנהל רשות המסים, חובת דיווח וניכוי המוטלות על המוסדות הפיננסיים שאינם משתתפים ביישום הסכם הפטקא, והוראת מעבר לעניין תנאי ההכרה ביישום כמוסד ציבורי על ידי מוסד פיננסיי ישראל מדווח.

חוזר בנק ישראל בעניין ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross border)

בהתאם לחוזר, אשר פורסם ביום 16 במרס 2015, לאור התגברות הסיכונים הכרוכים בפעילות מול תושבי חוץ, על תאגיד בנקאי לבחון ולעדכן את מדיניותו, את נהליו ואת הבקורות ביחס לפעילות מול תושבי חוץ. עוד נקבע בחוזר, כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח שאינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן שנדרש ליישום מדיניותו ונהליו של התאגיד בעניין סיכון cross border וסירוב להעניק שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת חקיקה זרה החלה על הלקוח, יחשבו כ"סירוב סביר" לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1984.

הבנק ער לסיכונים בפעילות תושבי חוץ ולהתחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל, ובכלל זה לסיכונים בגין העלמות מס אפשריות של לקוחות שהם נישומי מס בארה"ב. לבנק מדיניות ייעודית קבוצתית בעניין זה ודרכי התמודדות עם הסיכונים בפעילות מול תושבי חוץ במסגרת נהליו השונים, לצד היערכותו ליישום הוראות ה-FATCA כנדרש.

איסור הלבנת הון וציות לחוקי המס בישראל

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411 בעניין ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור וזיהוי לקוחות

מטרת התיקון להוראה, אשר פורסם ביום 6 במרס 2017, היא להרחיב ולערוך מחדש את הוראת ניהול בנקאי תקין 411 כהוראת ניהול סיכונים, וכן לקבוע צעדים אופרטיביים להפחתת הסיכונים.

במסגרת התיקונים נוסף, בין היתר, פרק בעניין הערכת סיכונים, הקובע, כי על הבנק לבצע הערכת סיכונים מקיפה לזיהוי וניתוח סיכונים הלבנת הון ומימון טרור אשר תהווה את התשתית ליישום גישה מבוססת סיכון ותסייע, בין השאר, בהקצאה הולמת של משאבים להפחתת הסיכונים שזוהו. כמו כן, נוסף פרק העוסק בהפחתת סיכונים הקובע, כי המדיניות והנהלים, הצעדים והבקורות להפחתת הסיכון יהיו עקביים עם הערכת הסיכון של התאגיד הבנקאי.

ההוראה נכנסה לתוקפה ביום 1 בינואר 2018.

התיקון להוראה מחייב את הבנק לשינוי ההיערכות הנהלית והמיכונית, בניהול סיכונים איסור הלבנת הון. הבנק נערך כנדרש ליישום ההוראה במועד.

הליכים משפטיים

בבאר 25' לדוחות הכספיים מתוארות תביעות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו.

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

להלן הדירוג של הבנק על ידי חברות דירוג בישראל וחברת דירוג בינלאומית:

- חברת S&P מעלות דירגה את הבנק בדירוג ilAA+/Stable, את כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג ilAA ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג ilA+.
- חברת "מידרוג" דירגה את האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג aa3.il אופק חיובי, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג il-P-1, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג Aa1.il אופק חיובי, את כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג Aa2.il אופק חיובי ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג A1.il (hyb) אופק חיובי.
- ביום 11 ביולי 2017 העלתה חברת "מידרוג" את אופק דירוג הפקדונות לזמן ארוך, החוב הבכיר של הבנק וכתבי ההתחייבות הנדחים מאופק יציב לאופק חיובי.
- חברת הדירוג הבינלאומית Moody's מדרגת את הבנק כדלקמן: פקדונות מט"ח ומטבע מקומי לטווח ארוך וקצר, A3/Prime-2. תחזית הדירוג הינה יציב.

התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

התפתחויות ריאליות

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם בשנת 2017, כאשר שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית ולאורך זמן נחזית מגמה של התגברות הצמיחה. על פי האומדן שפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") במהלך חודש ינואר 2018, ברבעון השלישי של שנת 2017 צמח המשק ב-3.5% במונחים שנתיים, לאחר עלייה של 2.7% ברבעון השני של 2017 ועלייה של 1.0% ברבעון הראשון של 2017. העלייה בתוצר ברבעון השלישי של שנת 2017 משקפת עליות בהוצאה לצריכה פרטית, בהשקעה בנכסים קבועים, בייצוא סחורות ושירותים ומנגד ירידה בהוצאה לצריכה ציבורית. פרמטר נוסף המצביע על התאוששות הוא המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל שעלה במהלך שנת 2017 ב-3.3%.

חטיבת המחקר של בנק ישראל העלתה בחודש ינואר 2018 את תחזית צמיחת התוצר לשנת 2018 ל-3.4%, בהשוואה ל-3.3% בתחזית הקודמת. תחזית הצמיחה לשנת 2019 הינה 3.5%. הייצוא צפוי להמשיך ולהתרחב, בין היתר מפני שהסחר העולמי צפוי להמשיך להתאושש. ההשקעה בנכסים קבועים צפויה להמשיך להתרחב. בינואר 2019 צפוי עידכון בנוסחת המיסוי הירוק על כלי רכב שצפוי להוביל לכך שרכישות כלי רכב ויבואם יעמדו על כ-3% (לעומת כ-3.4% כאמור).

על פי אומדן ראשון של משרד האוצר, שיעור החוב הציבורי מהתוצר לשנת 2017 עומד על 61.1%, בהשוואה לשיעור של 62.4% בשנת 2016. הגורמים המרכזיים שתורמו לירידה ביחס חוב לתוצר, הינם שיעור הצמיחה הנומינלית לצד גירעון נמוך וכן התחזקות השקל אל מול הדולר והירידה המתמשכת ברביית הצבורה על החוב הממשלתי.

תקציב המדינה

הגירעון התקציבי הממשלתי לשנת 2017 צפוי להיות נמוך מזה שנרשם אשתקד וכן נמוך מיעד הגירעון התקציבי לשנה זו. על פי אומדן משרד האוצר, בשנת 2017 נמדד גירעון בסך 24.8 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה שהם כ-1.97% מהתמ"ג, בהשוואה לגירעון בסך 25.9 מיליארד ש"ח שהם כ-2.15% מהתמ"ג שנמדדו בשנת 2016. הגירעון המתוכנן לשנת 2017 עמד על 36.6 מיליארד ש"ח שהם 2.9% מהתמ"ג. הגירעון הנמוך ביחס לתכנון בתקציב המקורי, מוסברת על ידי הכנסות גבוהות מהחזוי בסך 13.3 מיליארד ש"ח בעיקר בשל מבצע "מס דיבדנד" לבעלי מניות וממכירת חברות. גביית המסים בשנת 2017 הסתכמה בכ-306.5 מיליארד ש"ח, עלייה של 8.4% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. במהלך חודש אפריל 2017, אישרה חברת הדירוג Fitch את תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל על החוב במטבע חוץ, ברמה של A+. במהלך חודש אוגוסט 2017, עידכנה חברת הדירוג S&P את תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל באשר לחוב במטבע חוץ מ"נייטראלי" ל"חיובי" ואישרה אותו ברמה של A+. משמעות ההודעה הינה שהעלאת דירוג האשראי של ישראל צפויה בטווח של שישה חודשים עד שנתיים, כל עוד בתקופת הביניים לא יחול שינוי משמעותי לרעה באחד מהקריטריונים המרכזיים שעליהם מתבסס הדירוג.

אינפלציה

שנת 2017 היתה השנה הראשונה בה נרשמה אינפלציה חיובית במשק הישראלי אם כי עדיין נמוכה יחסית, לאחר שלוש שנים בהן שררה אינפלציה שלילית. מדד המחירים לצרכן עלה בשנת 2017 בשיעור של 0.4% (מדד "בגין"). המדד "הידוע" עלה בשיעור של 0.3%. במהלך שנת 2017 נרשמו עליות בעיקר בסעיף הדיור - עלייה בשיעור של 2.4% ובסעיף תחזוקת הדירה - עלייה בשיעור של 1.1%. נרשמו ירידות בעיקר בסעיף הלבשה והנעלה - ירידה בשיעור של 4.6% ובסעיף ירקות ופירות - ירידה בשיעור של 3.8%. על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש ינואר 2018, האינפלציה בשנת 2018 תעמוד על 1%, עדיין בגבול התחתון של יעד יציבות המחירים של הממשלה (3%-1%) וכי בשנת 2019 תעמוד האינפלציה על 1.4%. את העלייה במחירי המוצרים והשירותים המקומיים יניע הלחץ מכיוון שוק העבודה הנמצא בסביבת תעסוקה מלאה וימתנו אותה המשך הגידול בתחרות והצעדים שהממשלה נוקטת על מנת להוזיל את יוקר המחיה. נכון לחודש ינואר 2018, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור נמוך של 0.5%.

שוק הדיור

הפירסומים האחרונים משקפים התמתנות בעליית מחירי הדירות. על פי מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, שפורסם בחודש ינואר 2018, נרשמה ירידה של כ-0.7% במחירי הדירות בחודשים נובמבר-דצמבר 2017, בהשוואה לחודשים אוקטובר-נובמבר 2017. מחירי העסקאות בחודשים נובמבר-דצמבר 2017 עלו ב-2.0%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד. בחודשים ספטמבר-נובמבר 2017 נמכרו כ-5,630 דירות חדשות, ירידה של כ-5.6%, בהשוואה למספר הדירות החדשות שנמכרו בחודשים יוני-אוגוסט 2017, בניכוי הגורמים העונתיים. מספר הדירות החדשות שנמכרו באחד עשר החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו בכ-22,710 דירות חדשות, ירידה של כ-19% לעומת התקופה המקבילה אשתקד (נתונים מנוכי עונתיות).

שוק העבודה

שיעורי האבטלה ממשיכים להיות נמוכים אם כי נרשמת עלייה קלה לאחרונה. שיעור האבטלה בחודש דצמבר 2017 (בקרוב גילאי 15 ומעלה) עמד על 4.0%, בהשוואה ל-4.3% בחודש נובמבר 2017. בקרב גילאי העבודה העיקריים (גילאי 25-64) שיעור הבלתי מועסקים נמוך ועמד בחודש דצמבר על 3.6%, בדומה לחודש נובמבר 2017. על פי חטיבת המחקר של בנק ישראל, הלחץ מכיוון שוק העבודה הנמצא בסביבת תעסוקה מלאה, צפוי לגרום עלייה במחירי המוצרים והשירותים המקומיים.

שער החליפין

בשנת 2017, ירד שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור חד של כ-9.8%. שער החליפין של השקל מול האירו עלה בשיעור של כ-2.7%. במהלך שנת 2017 רכש בנק ישראל כ-6.6 מיליארד דולר (מזה כ-1.5 מיליארד דולר בגין רכישות שנועדו לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין).

בחודש נובמבר 2017 הודיע בנק ישראל שבמסגרת התכנית לקיזוז השפעת הפקת הגז על שער החליפין, ירכוש הבנק 1.5 מיליארד דולר בשנת 2018.

שנת	שיעור השינוי		שער החליפין ליום			
	2016	2017	31.12.16	30.9.17	31.12.17	
	(1.5%)	(9.8%)	3.85	3.53	3.47	דולר
	(4.8%)	2.7%	4.04	4.16	4.15	אירו

רביית בנק ישראל

מאז חודש פברואר 2015, בו החליטה הוועדה המוניטרית של בנק ישראל על הפחתת שיעור הרבית לחודש מרץ 2015, לרמה של 0.1%, קיימת יציבות ברביית המוניטרית במשק. הוועדה העריכה אז כי המדיניות המוניטרית תיוותר מרחיבה כל עוד הדבר ידרש, כדי לבסס את סביבת האינפלציה בתוך תחום היעד.

על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש ינואר 2018, הרבית צפויה להיוותר ברמתה הנוכחית עד הרבעון השלישי של שנת 2018 וצפויה לעלות לשיעור של 0.25% ברבעון הרביעי של שנת 2018 ולהמשיך לעלות לשיעור של 0.5% ברבעון השלישי של 2019.

הסביבה הגלובלית

הנתונים לגבי הכלכלה העולמית מוסיפים להצביע על שיפור על אף העלייה במחירי הנפט. תחזיות הצמיחה שבות ומתעדכנות כלפי מעלה ונמשך השיפור בסחר העולמי, כך שבחודש ינואר 2018 קרן המטבע הבינ"ל העלתה את תחזיותיה לצמיחה העולמית בגין השנים 2018 ו-2019 ל-3.9% מתחזית של 3.7% שניתנה באוקטובר 2017. תחזית הצמיחה לארה"ב בגין שנת 2018 עלתה מ-2.3% בתחזית הקודמת, ל-2.7% בתחזית הנוכחית על רקע הקיצוץ הצפוי במס החברות. במקביל נמשך השיפור בסחר העולמי. עם זאת, ועל אף העלייה במחירי הנפט, האינפלציה ברוב המשקים העיקריים מוסיפה לנוע מתחת ליעד של 2%. בארה"ב השיפור הכלכלי מקיף את מרבית מגזרי המשק, ורפורמת המס שאושרה צפויה לתמוך בפעילות הכלכלית בטווח הקצר, תוך הגדלת הגירעון והחוב בשנים הבאות. ה-Fed העלה כצפוי את הרבית בדצמבר, והוא צפוי להמשיך להעלותה בהדרגה ב-2018. הנתונים הכלכליים שפורסמו באירופה מצביעים על המשך השיפור בפעילות, אך חלה עלייה מסוימת בסיכון הפוליטי עקב ההתפתחויות בספרד ובאיטליה. ה-ECB דבק במדיניות הרבית השלילית, אך החל - כפי שהודיע - לצמצם את ההיקף החודשי של רכישת הנכסים במסגרת ההרחבה הכמותית. ביפן ההערכות הן שהמשק ממשיך לצמוח בקצב גבוה מהפוטנציאל, אך נראה שהדבר אינו משפיע על האינפלציה והמדיניות ממשיכה להיות מרחיבה. בסין מצביעים הנתונים הכלכליים על התמתנות מסוימת בפעילות הכלכלית ברבעון הרביעי של השנה.

שוק ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך שנת 2017 נרשמה מגמה חיובית במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 125 עלה בכ-6.4% ומדד ת"א 35 עלה בכ-2.7%. מדד האג"ח הכללי עלה בשיעור של כ-4.7%.

במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה התאוששות. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 נרשמה עלייה של כ-14.7% ובמניות ת"א 125 נרשמה עלייה של 17.9%. במחזורי המסחר של האג"ח נמשכה מגמת החולשה, כאשר נרשמה ירידה של 3.2%.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים	שיעור השינוי		
	במיליוני ש"ח	%-ב	
2016	2017	2016	2017
647	742	(3.8%)	2.7%
845	996	(2.5%)	6.4%
3,761	3,639	2.1%	4.7%

בסך גיוסי ההון (מניות ואג"ח), במהלך שנת 2017 חלה ירידה של כ-8%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נרשמה בעיקר בגין ירידה בגיוסי מניות והמירים, בעיקר על רקע הקצאה פרטית שביצעה חברת טבע אשתקד, במסגרת רכישת הפעילות הגנרית של Allergan plc בסך כ-21 מיליארד ש"ח.

היקף גיוסי ההון			
במיליוני ש"ח			
שיעור השינוי	2016	2017	
(57.1%)	27,149	11,657	מניות והמירים
(2.6%)	47,511	46,279	אג"ח ממשלתי
7.3%	67,135	72,006	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
(8.4%)	141,795	129,942	סך הכל

מדד ה-S&P-500 עלה בכ-19.4% במהלך שנת 2017. באירופה, עלה מדד היורוסטוקס-600 בכ-7.7%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) עלה בכ-34.3%.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים - פרטים נוספים

לתיאור של מגזרי הפעילות ראה באור 28 לדוחות הכספיים ופרק מגזרי פעילות בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

מבנה התחרות במגזרי הפעילות ושינויים החלים בהם

מגזר העסקים הגדולים

- מרבית הלקוחות העסקיים בישראל מנהלים חשבונות במספר בנקים ולעיתים קרובות, בכל הבנקים הגדולים הפועלים בישראל, וכן בבנקים זרים.
- רמת התחרות במערכת הבנקאית על לקוחות איכותיים במגזר העסקים הגדולים הינה גבוהה מאוד. התחרות מתבטאת ברמת השירות ובמהירות התגובה, ברמת המחירים והעמלות ובתנאים להעמדת מימון. קבוצת הבנק מתמודדת מול ארבע הקבוצות הבנקאיות הנוספות בישראל ומול בנקים זרים בעלי נציגויות בישראל. הבנקים מתחרים ביניהם ביכולת להגיב במהירות וביעילות לצרכים המשתנים של כל לקוח, באיכות השירותים וכח האדם המקצועי ובפיתוח מוצרים בנקאיים מתחכמים וחדשניים.
- התרחבות השוק החוץ-בנקאי בישראל כתחליף לאשראי בנקאי כמפורט לעיל, לרבות אשראי שמעניקים גופים מוסדיים וחברות ביטוח, ותהליכי הגלובליזציה והליברליזציה אפשרו ללקוחות מגזר העסקים הגדולים נגישות לגיוסי הון בשוקי ההון בארץ ובח"ל, וזמינות לקבלת אשראי ושירותים בנקאיים מבנקים וגופים פיננסיים בחו"ל.

מגזר הבנקאות הפרטית

- הפעילות במגזר הבנקאות הפרטית המתאפיין ברמת תחרות גבוהה, הינה נדבך מרכזי באסטרטגיה של הקבוצה. הקבוצה מתחרה במגזר זה מול כל הבנקים הישראליים וכן מול נציגויות של בנקים ובתי השקעות זרים בישראל, גופים מוסדיים, ברוקרים פרטיים והשקעות בשווקים זרים.
- על רקע זה, ולנוכח רמת סיכון האשראי הנמוכה יחסית הגלומה בפעילות במגזר הבנקאות הפרטית, התחרות על לקוחות אלו חריפה ודינאמית מאוד. תחרות זו באה לידי ביטוי בהקצאת משאבים ניכרת להעלאת רמת השירות והיעוץ ללקוחות הבנקאות הפרטית, בהכשרה מקצועית לעובדים, בהרחבה מתמדת של סל המוצרים, בשידרוג של המערכות הטכנולוגיות תומכות ההחלטה, בהטבות בתנאי ניהול חשבון, בשחיקה ברמות המחירים והעמלות, במבצעי פרסום רבים ודגש על שירות אישי ויצירת מעטפת שירות מותאמת ללקוח.
- בפלח העליון של מגזר הבנקאות הפרטית, וכן בפעילותה בקרב תושבי חוץ, מתמודדת הקבוצה בשוק הבנקאות הפרטית הגלובלי, המתאפיין ברמת תחרות גבוהה במיוחד. באופן ספציפי, מתחרה הקבוצה במגזר זה מול הבנקים הישראליים ומול בנקים וגופים אחרים המתמחים בבנקאות פרטית לאוכלוסייה הזרה ומול בתי ההשקעות הבינלאומיים.
- על מנת לשפר את היערכות הקבוצה בטיפול בפלח העליון של הבנקאות הפרטית, ערך הבנק מהלך להפיכת סניפי יובנק למרכזי פלטינום אשר מטפלים בלקוחות האמורים במודל שירות אשר מותאם באופן ייחודי לאופי פעילותם של הלקוחות ולצרכיהם.
- הבנק והקבוצה פועלים תדיר לשיפור תהליכים ולהכנסת שיפורים טכנולוגיים במטרה לשפר את רמת השירות ולהרחיב את סל המוצרים, כולל שידרוג ופיתוח השירותים הניתנים באינטרנט ובסלולר, לרבות פיתוח שירותי שוק הון מתקדמים.

מגזר העסקים הבינוניים

- התחרות על לקוחות מגזר העסקים הבינוניים במערכת הבנקאית הולכת וגוברת. התחרות מתבטאת ברמת השירות ובמהירות התגובה, ברמת המחירים והעמלות ובתנאים להעמדת מימון. קבוצת הבנק מתמודדת בעיקר מול ארבע הקבוצות הבנקאיות הנוספות בישראל ומול בנקים זרים בעלי נציגויות בישראל. הבנקים מתחרים ביניהם ביכולת להגיב במהירות וביעילות לצרכים המשתנים של כל לקוח, באיכות השירותים וכח האדם המקצועי ובפיתוח מוצרים בנקאיים מתחכמים וחדשניים. בנוסף לכך, קיימת תחרות מצד גופים חוץ בנקאיים, כגון חברות הביטוח, חברות למימון והאפשרות לגיוסי הון בשווקים בארץ ובח"ל.
- מרבית הלקוחות במגזר העסקים הבינוניים בישראל מנהלים חשבונות במספר בנקים, מה שמגביר את התחרות על לקוחות אלה. גם דרישות הון רגולטוריות, המגבילות את הבנקים בפעילותם מול לקוחות עסקיים גדולים והחמרתן בשנים האחרונות, מובילות את המערכת הבנקאית להתמקד בלקוחות אלו, בעיקר בתחום ה-Middle Market.
- הבנק מנצל יתרון תחרותי שקיים במסגרת פעילות הקבוצה ומציע ללקוחות להנות משירותי הפקטורינג ומימון במסגרת הקרן לעסקים קטנים ובינוניים המנוהלת על ידי אוצר החייל.
- גם בפעילות הפאסיבה קיימת תחרות על לקוחות מגזר ה-Middle Market, הן מול בנקים והן מול גופים חוץ-בנקאיים המתמחים בשוקי ההון והכספים (לרבות חברות הביטוח, בתי ההשקעות וכיו"ב).

מגזר משקי הבית

- רמת התחרות על מגזר משקי הבית, נמצאת במגמת עלייה מתמדת בשנים האחרונות - הן במערכת הבנקאית והן מול גופים חוץ בנקאיים. כחלק מההתמודדות על נתח השוק, מתבצעים בקבוצה שינויים נדרשים, לרבות התאמת ההיערכות בתחומים הבאים:
- שימת דגש על פיתוח השירותים הישירים של הקבוצה; הבינלאומי און ליין, אפליקציות מתקדמות בסלולר, מכשירים לשירות עצמי ועוד.
 - פעילות שיווקית רחבה, המושתתת על מערכות מיכוניות תומכות.
 - התאמות במערך הסינוף בהתאם להתפתחויות באוכלוסיות היעד של הקבוצה ועל פי אזורי פוטנציאל.
 - חיזוק הקשר האישי ומערכת היחסים עם הלקוח.
 - במקביל, ממשיכה הקבוצה להתמקד באוכלוסיות מטרה ספציפיות בקרב מגזר משקי הבית, כמו עובדי מערכת הבטחון וגמלאיה, אוכלוסיית המורים, בעלי מקצועות חופשיים, עובדי חברות גדולות, מגזר הלקוחות החרדי ועוד.
- שיפור מעמדה של הקבוצה במגזר משקי הבית ימשיך להוות נדבך מרכזי באסטרטגיה העסקית של הקבוצה. אסטרטגיה זו נועדה לבזר את תמהיל ההכנסות של הקבוצה, כמו גם ליצור מאגר לקוחות, ממנו תצמח עתודת לקוחות הבנקאות הפרטית בעתיד. הבנק שואף לשימור והגדלת פעילות הקבוצה בקרב לקוחות קיימים, לרבות לקוחות דואליים, שחלק מפעילותם הפיננסית מתנהלת בבנקים אחרים. כמו כן, ממשיכה הקבוצה בגיוס של לקוחות חדשים מקרב אוכלוסיות המטרה של הקבוצה, כל בנק בתחום התמחותו, ובצעדים לייעול ושיפור התשתיות הקמעונאיות.
- התהליכים הבאים מתבצעים ו/או מתוכננים להתבצע במהלך העסקים לשם מימוש אסטרטגיה זו:
- חיזוק התפיסה ממוקדת הלקוח, תוך התאמת הצעות הערך, המוצרים, רמת השירות וערוצי ההפצה להעדפות ולצרכים הפיננסיים של כל לקוח.
 - ניהול מושכל של הרשת הקמעונאית בתפיסה רב-ערוצית, המתבססת הן על מערך סניפי בפריסה הולמת, והן על הרחבה מתמדת של שירותי הבנקאות הישירה, לרבות מכשירים אוטומטיים מתקדמים, אתר האינטרנט והאפליקציות הסלולריות שנמצאות בתהליך מתמיד של הרחבת השירותים הבנקאיים הכלולים בהן כדוגמת פיבי - הבנקאית הווירטואלית, זיהוי ביומטרי, הרחבת שירות נתונים בקליק המאפשר ללקוח קבלת מידע ללא צורך בתהליך הזדהות, משלוח הודעות אישיות ללקוחות, התכתבות עם בנקאי בדואר אלקטרוני/מסרונים באתר או באפליקציה, וכיוצ"ב.
 - ייזום שיטתי מבוסס מאגרי נתונים כלפי לקוחות בכל תחומי הפעילות, לרבות שירותי ניהול חשבון, פעילות השקעות וייעוץ, אשראי צרכני ומשכנתאות.
 - שימור המובילות והיתרון התחרותי בתחום החיסכון וההשקעות.
 - פיתוח פעילות המשכנתאות כמוצר קמעונאי משלים.

מגזר העסקים הקטנים והזעירים

- התחרות על מגזר העסקים הקטנים והזעירים נמצאת במגמת התחזקות בשנים האחרונות. הקבוצה מתחרה במגזר העסקים הקטנים והזעירים מול כל הבנקים בישראל, ובעיקר מול ארבעת הבנקים הגדולים. עם זאת, בשנים האחרונות גוברת התחרות גם מצד הבנקים הקטנים המרחיבים את פעילותם מול המגזר. כמו כן, קיימת תחרות מצד גופים פיננסיים שונים, ובהם חברות כרטיסי האשראי, חברות לסינג וחברות ביטוח. גורם נוסף התורם להגברת התחרות במגזר זה, הינו קיומן של קרנות ממשלתיות יעודיות למתן אשראי לעסקים קטנים ובינוניים. בימים אלו הבנק בוחן אפשרות להקמה של מספר קרנות יעודיות באופן עצמאי או בשיתוף עם גורם מוסדי.

נספחים

281	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד
285	נספח 2 - דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב תקופתי
286	נספח 3 - דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב רבעוני
287	נספח 4 - מאזן מאוחד - מידע רב תקופתי
288	נספח 5 - מאזן מאוחד - מידע רב רבעוני

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2015			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2016			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2017		
שיעור הוצאה (1)	יתרה ממוצעת רבית (1)	במיליוני ש"ח	שיעור הוצאה (1)	יתרה ממוצעת רבית (1)	במיליוני ש"ח	שיעור הוצאה (1)	יתרה ממוצעת רבית (1)	במיליוני ש"ח
ב-%			ב-%			ב-%		
0.02	1	5,968	-	-	6,390	-	-	5,532
0.23	131	57,367	0.31	182	57,861	0.39	222	56,672
0.21	132	63,335	0.28	182	64,251	0.36	222	62,204
0.97	6	618	1.64	5	304	1.96	5	255
0.97	6	618	1.64	5	304	1.96	5	255
0.07	1	1,344	0.22	3	1,361	0.23	5	2,183
0.07	1	1,344	0.22	3	1,361	0.23	5	2,183
2.85	168	5,902	2.91	163	5,611	3.08	165	5,356
2.85	168	5,902	2.91	163	5,611	3.08	165	5,356
-	-	522	1.63	4	245	1.87	5	267
-	-	522	1.63	4	245	1.87	5	267
0.43	307	71,721	0.50	357	71,772	0.57	402	70,265
		36,100			41,009			45,307
		2,305			2,317			2,501
		4,011			3,624			4,197
		114,137			118,722			122,270
		7,233			7,902			8,187
		121,370			126,624			130,457
1.66			1.75			1.77		
1.81	1,941	107,032	1.94	2,160	111,407	1.99	2,300	115,439
1.20	12	1,004	1.20	9	748	0.72	2	276
1.81	1,953	108,036	1.93	2,169	112,155	1.99	2,302	115,715
-	-	-	-	-	-	-	-	-

התחייבויות נושאות רבית
פקדונות הציבור
- בישראל
לפי דרישה
לזמן קצוב
סך הכל
פקדונות הממשלה
- בישראל
סך הכל
פקדונות מבנקים
- בישראל
סך הכל
אגרות חוב
- בישראל
סך הכל
התחייבויות אחרות
- בישראל
סך הכל
סך כל ההתחייבויות נושאות רבית
פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית
התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית ⁽⁶⁾
סך כל ההתחייבויות
סך כל האמצעים ההוניים
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
פער הרבית
תשואה נטו על נכסים נושאים רבית⁽⁷⁾
- בישראל
- מחוץ לישראל
סך הכל
סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות
לפעילויות מחוץ לישראל

הערות לטבלה ראה עמוד 284.

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי רבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2015			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2016			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2017		
שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה ממוצעת (1) הכנסות (הוצאות) רבית	במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה ממוצעת (1) הכנסות (הוצאות) רבית	במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה ממוצעת (1) הכנסות (הוצאות) רבית	במיליוני ש"ח
%-ב			%-ב			%-ב		
2.18	1,762	80,839	2.33	1,982	85,109	2.32	2,127	91,599
(0.14)	(67)	46,836	(0.16)	(79)	49,403	(0.18)	(96)	52,016
2.04			2.17			2.14		
1.99	277	13,929	2.41	299	12,413	3.01	348	11,572
(1.57)	(205)	13,031	(1.99)	(220)	11,081	(2.31)	(244)	10,551
0.42			0.42			0.70		
1.70	209	12,264	1.70	236	13,885	1.85	227	12,268
(0.29)	(35)	11,854	(0.51)	(58)	11,288	(0.81)	(62)	7,698
1.41			1.19			1.04		
2.10	2,248	107,032	2.26	2,517	111,407	2.34	2,702	115,439
(0.43)	(307)	71,721	(0.50)	(357)	71,772	(0.57)	(402)	70,265
1.67			1.76			1.77		

הערות לטבלה ראה עמוד 284.

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ד. ניתוח השינויים בהכנסות רבית ובהוצאות רבית

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 בהשוואה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 בהשוואה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016		
גידול (קטיון) בגלל שינוי			גידול (קטיון) בגלל שינוי		
שינויים נטו	מחיר	כמות	שינויים נטו	מחיר	כמות
במיליוני ש"ח					
נכסים נושאי רבית					
אשראי לציבור					
243	81	162	171	80	91
(2)	(1)	(1)	(7)	(4)	(3)
241	80	161	164	76	88
נכסים נושאי רבית אחרים					
- בישראל					
26	28	(2)	14	8	6
(1)	-	(1)	-	1	(1)
25	28	(3)	14	9	5
266	108	158	178	85	93
התחייבויות נושאות רבית					
פקדונות הציבור					
- בישראל					
(1)	(1)	-	-	-	-
51	49	2	40	45	(5)
50	48	2	40	45	(5)
התחייבויות נושאות רבית אחרות					
- בישראל					
-	20	(20)	5	(7)	12
-	20	(20)	5	(7)	12
50	68	(18)	45	38	7
216	40	176	133	47	86

- (1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר שקלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכחה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 בסך של 31 מיליון ש"ח (לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 נוספה יתרה בסך של 12 מיליון ש"ח ובשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 נוכחה יתרה בסך של 9 מיליון ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (5) עמלות בסך של 108 מיליון ש"ח, 95 מיליון ש"ח ו-137 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית בשנים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2017, 31 בדצמבר 2016 ו-31 בדצמבר 2015, בהתאמה.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים.
- (7) תשואה נטו - הכנסות רבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הרבית.
- (8) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

נספח 2 -
רווח רווח והפסד מאוחד - מידע רב תקופתי
 (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2013	2014	2015	2016	2017
3,322	2,664	2,260	2,526	2,704
1,135	563	307	357	402
2,187	2,101	1,953	2,169	2,302
97	89	18	80	121
2,090	2,012	1,935	2,089	2,181
200	230	149	115	83
1,418	1,375	1,378	1,300	1,305
46	62	14	65	62
1,664	1,667	1,541	1,480	1,450
1,746	1,780	1,629	1,656	1,627
438	444	428	409	380
145	139	131	116	94
531	549	522	502	506
2,860	2,912	2,710	2,683	2,607
894	767	766	886	1,024
366	328	326	398	358
528	439	440	488	666
30	35	38	72	54
558	474	478	560	720
(20)	(19)	(32)	(39)	(42)
538	455	446	521	678
בשקלים חדשים				
5.36	4.54	4.45	5.19	6.76

רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק
 רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

נספח 3 -

דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון בשנים 2016-2017 - מידע רב רבעוני

(במיליוני ש"ח)

2016				2017				שנה
1	2	3	4	1	2	3	4	רבעון
547	670	682	627	640	753	615	696	הכנסות רבית
21	136	129	71	78	170	50	104	הוצאות רבית
526	534	553	556	562	583	565	592	הכנסות רבית, נטו
(67)	92	21	34	34	53	9	25	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
593	442	532	522	528	530	556	567	הכנסות רבית, נטו לאחר הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
								הכנסות שאינן מרבית
34	33	24	24	12	21	38	12	הכנסות מימון שאינן מרבית
327	329	326	318	334	317	321	333	עמלות
12	42	5	6	42	13	6	1	הכנסות אחרות
373	404	355	348	388	351	365	346	סך הכל הכנסות שאינן מרבית
								הוצאות תפעוליות ואחרות
434	405	404	413	414	407	397	409	משכורות והוצאות נלוות
106	99	104	100	99	94	94	93	אחזקה ופחת בנינים וציוד
31	31	31	23	23	22	24	25	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
127	123	123	129	118	127	125	136	הוצאות אחרות
698	658	662	665	654	650	640	663	סך כל הוצאות התפעוליות והאחרות
268	188	225	205	262	231	281	250	רווח לפני מסים
118	94	91	95	97	86	78	97	הפרשה למסים על הרווח
150	94	134	110	165	145	203	153	רווח לאחר מסים
10	49	3	10	10	16	12	16	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
								רווח נקי:
160	143	137	120	175	161	215	169	לפני יחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(13)	(9)	(9)	(8)	(9)	(10)	(12)	(11)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
147	134	128	112	166	151	203	158	המיוחס לבעלי מניות הבנק

בשקלים חדשים				בשקלים חדשים				רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק
1.46	1.35	1.27	1.11	1.65	1.52	2.01	1.58	רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

נספח 4 -
מאזן מאוחד - מידע רב תקופתי
 (במיליוני ש"ח)

ליום 31 בדצמבר					
2013	2014	2015	2016	2017	
26,100	29,182	30,727	29,150	39,186	נכסים
10,799	12,554	16,439	15,776	10,238	מזומנים ופקדונות בבנקים
990	477	353	414	813	ניירות ערך
69,507	69,807	73,379	78,175	81,216	ניירות ערך שנשאלו
(827)	(876)	(824)	(847)	(838)	אשראי לציבור
68,680	68,931	72,555	77,328	80,378	הפרשה להפסדי אשראי
23	658	669	654	675	אשראי לציבור, נטו
373	396	438	514	565	אשראי לממשלה
1,180	1,222	1,229	1,133	1,095	השקעה בחברה כלולה
407	335	272	243	235	בנינים וציוד
1,462	3,015	1,636	1,332	1,342	נכסים בלתי מוחשיים
895	1,037	1,158	1,020	1,186	נכסים בגין מכשירים נגזרים
116	-	-	343	4	נכסים אחרים
111,025	117,807	125,476	127,907	135,717	נכסים המוחזקים למכירה
89,122	95,155	103,262	105,817	113,511	סך כל הנכסים
1,335	1,469	1,565	755	1,133	התחייבויות, הון זמני והון
650	556	511	570	960	פקדונות הציבור
5,702	4,903	5,862	5,801	5,249	פקדונות מבנקים
1,789	3,162	1,659	1,356	1,318	פקדונות הממשלה
5,515	5,519	4,954	4,929	5,162	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
11	-	-	745	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
104,124	110,764	117,813	119,973	127,333	התחייבויות אחרות
-	-	326	330	338	התחייבויות המוחזקות למכירה
6,673	6,797	7,073	7,321	7,756	סך כל ההתחייבויות
228	246	264	283	290	הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה
6,901	7,043	7,337	7,604	8,046	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
111,025	117,807	125,476	127,907	135,717	זכויות שאינן מקנות שליטה
					סך כל ההון
					סך כל ההתחייבויות, הון זמני והון

נספח 5 -

מאזן מאוחד לסוף כל רבעון בשנים 2016-2017 - מידע רב רבעוני

(במיליוני ש"ח)

2016				2017				שנה
1	2	3	4	1	2	3	4	רבעון
								נכסים
29,336	30,635	26,672	29,150	30,255	30,969	33,205	39,186	מזומנים ופקדונות בבנקים
16,599	14,917	16,127	15,776	14,675	13,047	10,590	10,238	ניירות ערך
726	602	505	414	492	903	895	813	ניירות ערך שנשאלו
75,321	76,955	78,944	78,175	78,820	79,964	81,091	81,216	אשראי לציבור
(787)	(858)	(865)	(847)	(827)	(845)	(855)	(838)	הפרשה להפסדי אשראי
74,534	76,097	78,079	77,328	77,993	79,119	80,236	80,378	אשראי לציבור, נטו
645	647	653	654	648	646	652	675	אשראי לממשלה
450	505	505	514	518	535	549	565	השקעה בחברות מוחזקות
1,206	1,200	1,144	1,133	1,113	1,105	1,097	1,095	בנינים וציוד
255	237	223	243	240	232	226	235	נכסים בלתי מוחשיים
1,872	1,480	1,139	1,332	1,340	1,295	1,203	1,342	נכסים בגין מכשירים נגזרים
985	987	980	1,020	1,002	968	1,235	1,186	נכסים אחרים
-	-	44	343	242	17	-	4	נכסים המוחזקים למכירה
126,608	127,307	126,071	127,907	128,518	128,836	129,888	135,717	סך כל הנכסים
								התחייבויות, הון זמני והון
103,853	105,316	104,549	105,817	106,198	107,280	108,394	113,511	פקדונות הציבור
1,624	1,207	789	755	716	746	782	1,133	פקדונות מבנקים
669	841	515	570	593	1,038	846	960	פקדונות הממשלה
5,697	5,693	5,597	5,801	5,575	5,070	5,230	5,249	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2,041	1,564	1,300	1,356	1,447	1,341	1,160	1,318	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,916	4,746	5,304	4,929	5,222	5,170	5,151	5,162	התחייבויות אחרות
-	-	-	745	691	16	-	-	התחייבויות המוחזקות למכירה
118,800	119,367	118,054	119,973	120,442	120,661	121,563	127,333	סך כל ההתחייבויות
323	326	329	330	331	336	336	338	הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה
7,216	7,339	7,411	7,321	7,456	7,563	7,706	7,756	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
269	275	277	283	289	276	283	290	זכויות שאינן מקנות שליטה
7,485	7,614	7,688	7,604	7,745	7,839	7,989	8,046	סך כל ההון
126,608	127,307	126,071	127,907	128,518	128,836	129,888	135,717	סך כל ההתחייבויות, הון זמני והון

<p>ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.</p>	ABC
<p>FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.</p>	
<p>LDC - Less Developed Country - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.</p>	
<p>LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).</p>	
<p>Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.</p>	
<p>CDS - Credit Default Swap - מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.</p>	
<p>CLS - CLS - Continuous Linked Settlement הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכוני סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטראלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.</p>	
<p>Dodd-Frank - תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.</p>	
<p>EMIR - European Market infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.</p>	
<p>FHLMC - Freddie Mac - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).</p>	
<p>FNMA - Fannie Mae - חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).</p>	
<p>GNMA - Ginnie Mae - חברה פדרלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).</p>	
<p>Var - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.</p>	
<p>איגוח - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייסת חוב על ידי הנפקת אגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגוח מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגוח יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).</p>	א
<p>אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - אגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הרבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפרעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.</p>	
<p>אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - אגרות חוב שתשלומי הרבית והקרן בגינן מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.</p>	
<p>אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים.</p>	
<p>אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.</p>	

ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010.

אשראי on call - אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.

ב **באזל 2/ באזל 3** - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

ג **גידור** - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.

ה **הון עצמי רובד 1** - הון על בסיס מתמשך - going concern capital.

הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.

הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).

הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך ההלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית.

הלוואה לדיור - הלוואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק:

1. הלוואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ;
2. הלוואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח;
3. הלוואה ניתנה במשכון דירת מגורים;
4. הלוואה מיועדת למימון פרעון מוקדם של הלוואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2.

הלוואת בלון/בולט - הלוואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הרבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הרבית משולמת בסוף התקופה.

הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם.

הסכמי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמצער סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי מההון בשיעור הרבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת הפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכוני האשראי בחטיבה לניהול סיכונים, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם.

ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי הפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

ח

חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).

חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של הנהלה. צורך כזה יתכן שייוצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באינתו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפרעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.

חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".

חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש.

חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאים החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.

חובת נזילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות.

חווה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.

חווה אקדמה (FORWARD) - חווה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החווה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חווה זה אינו חווה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צרכי הלקוח.

חווה עתידית (FUTURE) - חווה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החווה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חווה עתידית זה הוא חווה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.

חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT).

חווה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חווה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.

יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.

יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.

יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוסס באחוזים.

כושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.

כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה PD (Probability of Default) - מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מספק הערכה של הסבירות שלוה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו.

כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.

לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".

מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הרבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.

ל

מ

מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.

מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חיובים וזיכויים אלקטרוניים.

מערכת זה"ב RTGS - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים.

מק"מ - מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בנכיון לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא רבית.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פרעון הקרן ותשלומי הרבית של האיגרת.

נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.

נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.

ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.

ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי סוB ו-ASK, הפרשים בין מחירי retail-I wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לוה, כמוגדר להלן:

סך כל הסכומים האלה:

1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.

2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:

10% מיתרת עסקה עתידית.

א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:

(1) עסקה מסוג Future IX Forward, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת

עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזז כנגד העסקה הראשונה במועד פרעונה;

(2) עסקת חליפין ברבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;

(3) הסכם מסוג Future rate agreement IX Forward rate agreement.

(4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:

עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימושו וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין";

יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א) לעיל, אשר תקוזז במועד פרעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.

סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.

3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת בטחונות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.
4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:
- א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפרעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.
- ב. התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.
- ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה, כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, באותו סכום.

סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

סיכון נזילות - סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

סיכון רבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הרבית במטבעות השונים.

סיכון שוק - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי רבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

סיכון תפעולי - הסיכון שליקויים במערכות או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.

סליקה - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

ע

ערבויות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שערב למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;
2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;
3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.
4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.

ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

פ

פח"ק - פקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:

1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה.
2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.
3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.
4. הפקדון אינו צמוד.

פקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא רבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים ברבית בנק ישראל.

פקדונות לזמן קצוב - פקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

פקדונות לפי דרישה - פקדון שאינו פקדון לזמן קצוב.

ק	<p>קבוצת לווים - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.</p>
	<p>קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.</p>
ר	<p>רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.</p> <p>רבית בנק ישראל - רבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים.</p> <p>רבית פריים - רבית הנקבעת בכל בנק על בסיס רבית בנק ישראל.</p>
ש	<p>שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:</p> <p>רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;</p> <p>רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;</p> <p>רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.</p>
	<p>שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.</p>
	<p>שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.</p>
	<p>שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.</p>
	<p>שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו מרכיב המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.</p>
	<p>שיעור התשואה הפנימי (ש"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.</p>
	<p>שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.</p>
	<p>שירותים בנקאיים אוטומטיים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברת שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק להלן (POS) לחברות כרטיסי אשראי. (2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק. (3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים. (4) מתן שירותי תקשורת לחברות כרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידים הבנקאיים המשתתפים במרכזים המוניטריים מול בנק ישראל.
ת	<p>תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process) - התהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.</p>
	<p>תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסיימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.</p>
	<p>תעודת סל - נייר ערך המקנה למחזיק בו תשואה על פי מדד כלשהו. מנפיק התעודה מבטיח לקונה להחזיר לו את כספו בתום תקופה מסוימת בתוספת שיעור העלייה של המדד שהתעודה צמודה אליו.</p>
	<p>תשואה לפדיון - התשואה שתקבל מאגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קן ורבית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רבית שנתית אפקטיבית.</p>

אינדקס

79	אומדנים חשבונאיים קריטיים	א
11	אסטרטגיה עסקית	
148,111,80	אקטואריה	
156,27	באזל	ב
39	בטחונות	
83	בקרות	
173,106	גידור	ג
285,90,285	דוח רווח והפסד	ד
91	דוח על הרווח הכולל	
93	דוח על השינויים בהון	
94	דוח תזרים מזומנים	
89	דוח רואי החשבון המבקרים	
154,154,29	דיבידנדים ומדיניות חלוקת רווח	
264	הון אנושי	ה
154,27	הון והלימות הון	
154,93	הון מניות	
158,27	הון עצמי רובד 1	
158,27	הון רובד 2	
110	היוון עלויות תוכנה	
77,72	הלבנת הון	
209,47	הלוואות לדיור	
205,202,103	הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות בעייתיים	
124	הפרשה למסים על הרווח	
202,104,79	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	
104,79	הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי	
270	ועדת שטרם	ו
200,135,40,39	חובות בעייתיים	ח
200,135,101,40	חובות פגומים	
157,27	יחסי הון	י
156,27	יעד הון	
110,108	ירידת ערך	
23,22	לווים גדולים	ל
278,32,30	לקוחות עסקיים	
279,278,33,30	לקוחות קמעונאיים	
287,92,287	מאזן	מ
264	מבנה ארגוני	
192,180,30	מגזרי פעילות	
100,275	מדד המחירים לצרכן	
46	מדינות זרות	
96	מדיניות חשבונאית	
37	מדיניות ניהול סיכונים	
130,44	מוסדות פיננסיים זרים	
129,94	מזומנים ושווי מזומנים	
148,111,80	מחויבות בגין הטבות פרישה	
49	מימון ממונף	
156	מינוף	

274,127	מיסוי	
125,113	מסים נדחים	
211	מסגרות אשראי	
66	מפקידים גדולים	
173,107,81,63	נגזרים	נ
156,66	נדילות	
130,23	ניירות ערך	
38	ניתוח תרחישי קיצון	
156,27	נכסי סיכון	
144,110	נכסים בלתי מוחשיים	
144	נכסים אחרים	
68,11	סייבר	ס
195,135,75,39	סיכון אשראי	
76,73	סיכון מוניטין	
67	סיכון מימון	
76,65	סיכון נדילות	
40	סיכון סביבתי	
77,11	סיכון רגולטורי	
75,53	סיכון רבית	
75,53	סיכון שוק	
76,67	סיכון תפעולי	
76,69	סיכון משפטי	
75,70,10	סיכונים אחרים	
121,17	עמלות	ע
40	ענפי משק	
254,228	עסקאות עם צדדים קשורים	
53	ערך בסיכון (VAR)	
144,143,109	פחת והפחתות	פ
146,66,26	פקדונות הציבור	
148	פנסיה	
228	צדדים קשורים	צ
76	ריכוזיות לווה וקבוצת לווים	ר
75	ריכוזיות ענפית	
127,114	רווח למניה	
263,143,109	רכוש קבוע	
220	שווי הוגן	ש
249	שכר רואי החשבון המבקרים	
267	תגמול	ת
37	תיאבון לסיכון	
130	תיק למסחר	
15	תשואה להון	

קבוצת הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הנהלה מרכזית

שד' רוטשילד 42, תל-אביב 6688310

סניף ראשי תל-אביב

שד' רוטשילד 42, תל-אביב 6688310

סניף ראשי ירושלים

רח' הלל 10, ירושלים 9458110

סניף עסקים ראשי צפון

רח' חלוצי התעשייה 20, חיפה 2629420

94 סניפים ושלוחות ברחבי הארץ

כתובתנו באינטרנט:

www.fibi.co.il

בנק אוצר החייל בע"מ

רח' מנחם בגין 11, רמת גן 5268104

46 סניפים ושלוחות

www.bankotsar.co.il

בנק מסד בע"מ

רח' אבא הלל 12, רמת גן 5250606

21 סניפים ושלוחות

www.bankmassad.co.il

הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ

שד' רוטשילד 42, תל-אביב 6688310

הבינלאומי ליסינג בע"מ

שד' רוטשילד 42, תל-אביב 6688310

הבינלאומי יוניק

ניהול השקעות בע"מ

שד' רוטשילד 38, תל-אביב 6688307

יובנק חברה לנאמנות בע"מ

שד' רוטשילד 38, תל-אביב 6688307

הפקה: דפוס רייתן